

Resume

Projektet undersøger det psykomotoriske fag og de psykomotoriske terapeuters fagidentitet. I problemfeltet belyses, at psykomotoriske terapeuter ofte mødes med usikkerhed af andre faggrupper, og at de psykomotoriske terapeuter kan synes ukendte for omverdenen.

Problemformuleringen lyder: ***Hvilke elementer oplever psykomotoriske terapeuter som centrale for faget? Og på baggrund af dette:***

Hvilke fællesstræk kan indkredses som kendetegnede for faget?

Hvordan kan de centrale elementer påvirke det psykomotoriske fag og de psykomotoriske terapeuters fagidentitet?

Empirien indsamles vha. to spørgeskemaundersøgelser, hvor der er fokuseret på hhv. individet og fællesskabet. Der foretages en kvantitativ analyse samt metodetriangulering vha. kvalitative udsagn og sekundær empiri.

Konklusionen bliver, at individerne har et bredt bud på centrale elementer i faget. Der ses en forskel på, hvad der opleves som centralt for individet og fællesskabet. Dog er det muligt at indkredse fællesstræk, der rummer begge dele og kendetegner faget. Disse har både en styrkende og svækkende effekt, hvormed der ikke kan gives et entydigt svar på hvorledes faget og fagidentiteten påvirkes.

Forord

Dette projekt om det psykomotoriske fag og de psykomotoriske terapeuters fagidentitet udspringer af en faglig nysgerrighed samt fagpersonlige overvejelser om, hvad vi som fagpersoner kan bidrage med i den verden, der venter udenfor de trygge rammer.

Projektet var oprindeligt opbygget omkring en bredere problemformulering. Undervejs i processen måtte vi erkende, at der i kraft af opgavens omfang ikke var plads til, at begge delelementer kunne belyses grundigt. Derfor er den ene del fravalgt som en del af dette projekt. De indsamlede data og kvantitativ analyse af disse er dog vedlagt som bilag for gennemsigtighedens skyld.

Projektet er udarbejdet i et tæt samarbejde om et fælles produkt. Dog er det et krav i eksamensreglementet, at vi som gruppe deler opgaven op imellem os. Dette er gjort ud fra tesen om at dele sol og vind lige.

1. Indledning	Nickie	1	
1.1	Indkredsning af problemfelt	Mathilde	2
1.2	Fra problemfelt til problemformulering	Nickie	2
1.3	Problemformulering	fælles	3
1.4	Begrebsafklaring	Mathilde	4
1.5	Afgrænsning	Nickie	5
1.6	Forkortelser	Mathilde	5
1.7	Opgavens opbygning	Nickie	6
1.8.	Projektets design og rammer	Mathilde	7
1.8.1	Indsamling af teori		7
	1.8.1.1 Litteratursøgning		7
	1.8.1.2 Teorivalg		8
1.8.2	Indsamling af sekundær empiri	Nickie	8
1.8.3	Indsamling af primær empiri	Nickie	9
	1.8.3.1 IG		9
1.8.4	Præsentation af os	Nickie	9
2. Metode			10
	Metodebeskrivelse figur 3		10
2.1	Teori		11
2.1.1	Identitet	Mathilde	11
	2.1.1.1 Definition af identitet		11
	2.1.1.2 De fire identiteter		11
	2.1.1.3 Opsummering		12
2.1.2	Fag og fagidentitet	Nickie	12
	2.1.2.1 Hvad kendetegner et fag?		12
	2.1.2.2 Kategorier indkredset til spørgeskema	Fælles	12
	2.1.2.3 Dannelse og udvikling af fagidentitet	Nickie	15
	2.1.2.4 Opsummering		15
2.1.3	Opsummering		16
2.2	Sekundær empiri		16
2.2.1	PMT-begreber og evidensbasering	Mathilde	16
2.2.2	"Tværfagligt samarbejde"	Mathilde	17
2.2.3	"Navneskifte, image og identitet"	Nickie	18
2.2.4	"Professionsidentitet på to ben"	Nickie	19
2.3	Primær Empiri		21
2.3.1	Metode til indsamling af empiri		21
	2.3.1.1 Spørgeskema del 1	Mathilde	21
	2.3.1.2 Spørgeskema del 2	Nickie	22
	2.3.1.3 Udarbejdelse af spørgeskemaer og håndtering af data	Mathilde	22
	2.3.1.4 Procedure ved dataoptælling	Nickie	24
	2.3.1.5 Kvantitative analyser	Mathilde	24
2.3.2	Præsentation af Primær empiri		25
	2.3.2.1 Kvantitativ empiri	Nickie	26
	2.3.2.2 Kvalitativ empiri	Mathilde	28

2.4 Analyse af kvantitativ empiri	30
2.4.1 Kompetencer Nickie	30
2.4.1.1 Centrale kompetencer fra del 1-individet	30
2.4.1.2 Centrale Kompetencer fra del 2 - fællesskabet	31
2.4.2 Metoder Mathilde	32
2.4.2.1 Centrale metoder fra del – individet	32
2.4.2.2 Centrale metoder fra del 2- fællesskabet	33
2.4.3 Værdier Nickie	34
2.4.3.1 Centrale Værdier fra del 1 –Individet	34
2.4.3.2 Centrale Værdier fra del 2- fællesskabet	35
2.4.4 Begreber Mathilde	36
2.4.4.1 Centrale Begreber del 1- individet	36
2.4.4.2 Centrale begreber fra del 2 - fællesskabet	37
3. Diskussion	38
3.1 Kompetencer Nickie	38
3.2 Metoder Mathilde	41
3.3 Værdier Nickie	44
3.4 Begreber Mathilde	46
4. Metodekritik	48
Del 1 Nickie	48
Del 2 Mathilde	49
Spørgeskemaerne generelt Nickie	49
Analyse af resultater Mathilde	50
Informanter Nickie	51
Vores indflydelse Mathilde	52
5. Konklusion Fælles	53
6. Perspektivering Fælles	57
7. Litteraturliste	60
8. Bilag	63

I denne opgave henvises der til forfattere ved deres efternavn, fx Jørgensen(2008)

Anslag: 94.259

1. Indledning

”Sundhedsprofessioner i klemme” og ”Sundhedsprofessioner under pres”.

Dette er blot nogle af de mange overskrifter der dukker op i en artikelsøgning på sundhedsprofessioner¹. Pressede eller ej, så er sundhedspersonalet i Danmark i fokus. SUM² har netop bevilget 80 millioner kr. til udvikling, kvalitetssikring og ensartethed i blandt de sundhedsprofessionelle(SUM;dec.2011).

Professioner og i særdeleshed de ”nye” semiprofessioner er et omdiskuteret tema. Nogle af de faktorer der debatteres er bl.a. professionernes placering i samfundet, samt hvorvidt kravene til professionerne vil udviske faggrænserne(Laursen mfl.;2009, Wackerhausen;2002).

Som et led i defineringen af sundhedsprofessionernes identiteter udarbejdede MUUSMANN Research & Consulting i 2006 en rapport(Muusmann-rapporten). Rapporten indeholder en analyse af den forventede udvikling indenfor sundhedsområdet de næste 5-10 år, og en oversigt over, hvilke krav denne udvikling må forventes at stille til sundhedsprofessionsuddannelserne(Muusmann;2006).

Rapporten belyser bl.a.:

- *At den enkelte uddannelse må have fokus på kernefaglighed*
- *At kendetegnene for sundhedsprofessionsuddannelserne er, at de kombinerer teoretiske og praktiske elementer*
- *At kernefagligheden indenfor dette felt ikke alene retter sig mod at opbygge faglige kompetencer, men også mod, at de professionelle udvikler sig til at kunne være til stede som hele mennesker, der kan vise empati og derudfra forsøge at forstå deres klienter*

På baggrund af rapporten har UVM³ nedsat en arbejdsgruppe, som skal fokusere på udviklingen af sundhedsprofessionernes faglighed(UVM:2006). Et fags kernefaglighed ændres og udvikles i takt med udvikling af ny viden indenfor den enkelte professions arbejdsfelt og fra sundhedsområdet generelt. Hermed får udviklingen betydning for studerende og praktiserende(Wackerhausen;2002, Hjort;2005, Laursen mfl.;2009). Dog har især de

¹ www.google.com

² SUM: Sundhedsministeriet.

³ UVM: Undervisningsministeriet

studerende indenfor en faggruppe indflydelse på fagets udvikling og definering. Og dermed også professionens placering på arbejdsmarkedet(Laursen mfl.; 2009).

1.1 Indkredsning af problemfelt

På trods af, at psykomotoriske terapeuter hører under sundhedsprofessionerne, er faggruppen i Muusmannrapporten(2006) kun sparsomt belyst ift. Andre faggrupper. Og i UVM's rapport(2006)⁴ er de ikke nævnt, da professionen ikke er autoriseret.

Afspændingspædagogikken og psykomotorikken opstod i Danmark i 1930'erne og eksisterer også på internationalt plan(DAP⁵, www.dap.dk, 2011).

Ifølge DAP's formand har en psykomotorisk terapeut typisk et blandet arbejdsliv, hvor der skiftes imellem flere arbejdspladser. Ligesom mange ansættes i helt andre stillinger og dermed ikke er ansat som psykomotoriske terapeuter(Burø & Auhagen:2011).

DAP's hovedbestyrelse har d.1.oktober 2011 vedtaget, at et af bestyrelsens arbejds punkter i 2012 er at gøre en indsats for, at de psykomotoriske terapeuter bliver mere tydelige for omverdenen; *Hvad er det de kan, og gerne vil bruges til?*(DAP:5/2011)

På psykomotorikuddannelsen i Randers er der jf. studieordningen(2006) undervist i temaet fagidentitet. I materialet fra undervisningen belyses specifikke udfordringer ift. det psykomotoriske fag og faggruppens fagidentitet:

- *At den psykomotoriske terapeut ofte er den eneste fra egen faggruppe i ansættelsesforhold med tværfagligt samarbejde*
- *At psykomotoriske terapeuter ikke er ligeså etablerede på arbejdsmarkedet, som de andre sundhedsprofessioner*
- *At psykomotoriske terapeuter ofte mødes med usikkerhed fra andre faggrupper ift., hvad de som faggruppe kan tilbyde af supplerende kompetencer(Zachariassen; 2008).*

1.2 Fra problemfelt til problemformulering

Med afsæt i ovenstående tolker vi, at der er et behov for en afklaring af det psykomotoriske fag og dermed faggruppens fagidentitet.

⁴ Udarbejdet på baggrund af Muusmannrapporten(2006)

⁵ DAP, Fagforeningen for Danske Psykomotoriske Terapeuter

Som studerende på psykomotorikuddannelsen oplever vi ofte dette behov komme til udtryk blandt de studerende samt en vis frustration over:

- *Omverdenens manglende kendskab til faget*
- *Uklare interne definitioner på, "hvad det egentligt er, som vi kan, og hvad vi taler om?"*
- *Det begrænsede omfang af psykomotorisk litteratur og evidens*

Vi har ikke fundet eksisterende psykomotorisk empiri og teori om området.

Vores formål med dette projekt er derfor at give et empirisk bidrag til en definering af det psykomotoriske fag og de psykomotoriske terapeuters fagidentitet.

I kraft af egne og medstuderendes oplevelser igennem uddannelsen har vi en hypotese om:
At et individs oplevelse af faget og dermed egen fagidentitet ikke nødvendigvis er den samme som fællesskabets oplevelse af faget og den fælles fagidentitet der gør sig gældende for gruppen af fagmedlemmer. Og at man for at belyse hvad der er kendetegnende for et fag og dets medlemmer, derfor må inddrage både individet og fællesskabet da disse gensidigt påvirker hinanden.

Dette blev grundlag for problemformuleringens og undersøgelsens form.

1.3 Problemformulering

P **Hvilke elementer oplever psykomotoriske terapeuter som centrale for faget?**

På baggrund af dette:

P. 1 **Hvilke fællesstræk kan indkredses som kendetegnede for faget?**

P. 2 **Hvordan kan de centrale elementer påvirke det psykomotoriske fag og de psykomotoriske terapeuters fagidentitet?**

Problemformuleringen er et spørgsmål med to underspørgsmål. Herefter henvises de til individuelt som P, P1 og P2 eller samlet som problemformuleringen.

1.4 Begrebsafklaring

❖ **Central**

Betydningsfuldt/vigtigt. Ved indsamling af primær empiri er der med afsæt i teori indkredset fire kategorier, der undersøges.

- Kategori

De fire kategorier er: kompetencer, værdier, begreber og metoder

❖ **Elementer**

Informanternes udsagn ved hver kategori refereres til som elementer

❖ **Fællestræk**

Træk, som er fælles for to eller flere individer(DSL, 2011). I analysen fremhæves fællestræk med en svarprocent over 27.

❖ **Kendetegn**

Karakteristisk træk, som noget eller nogen kan genkendes på(DSL, 2011). I denne opgave er kendetegn defineret som de elementer, der er fælles for fællesskabet og individerne

❖ **Påvirke**

Have en bestemt virkning/indflydelse på(DSL, 2011). I denne opgave fokuseres på styrker og svækker

❖ **Fag**

Håndværk eller erhverv der forudsætter specialiseret viden, håndlag eller færdigheder af sin udøver(DSL, 2011)

❖ **Fagidentitet**

Med afsæt i hypotesen(A:1.1) tager begrebet fagidentitet udgangspunkt i følgende definitioner:

Egen fagidentitet: Det enkelte individs subjektive oplevelse af tilhørsforhold til faget

Fælles fagidentitet: Fællesskabets oplevelse af tilhørsforhold til faget og dermed noget kollektivt for faggruppen

I dette projekt sidestilles begreberne professionsidentitet og fagidentitet, da der er uenighed om hvorledes de anvendes(Hjort,2005; Ejrnæs, 2004; Lauvås & Lauvås,

2006). En skelnen her imellem synes ikke relevant for besvarelse af problemformuleringen.

1.5 Afgrænsning

Ved besvarelse af P og P1 gives ikke en udtømmende afklaring, af hvad der kendetegner det psykomotoriske fag og faggruppens fagidentitet. Fokusområdet er afgrænset ved på baggrund af teori at udvælge fire kategorier, der defineres som centrale for fagidentitet. Disse kategorier er i fokus opgaven igennem. Ved indhentning af primær empiri er informantgruppen ikke et bredt udsnit af psykomotoriske terapeuter, men afgrænset til 4. års studerende ved psykomotorikuddannelsen i Randers. Der er ikke intention om at forstå, hvilken definition den enkelte informant har af hvert nævnte element.

Ved besvarelse af P2 belyses ikke alt, hvad der kan påvirke faget og fagidentiteten. Besvarelsen afgrænses af rammerne fra teori, primær- og sekundær empiri, hvormed der ikke fokuseres på teori og virkefelt som en del af fagidentiteten, ej heller fagets historiske udvikling samt samfundets indvirkning. Da dette område ikke er undersøgt før, er hovedfokus på empirien, hvorfor teorien har begrænset plads igennem opgaven.

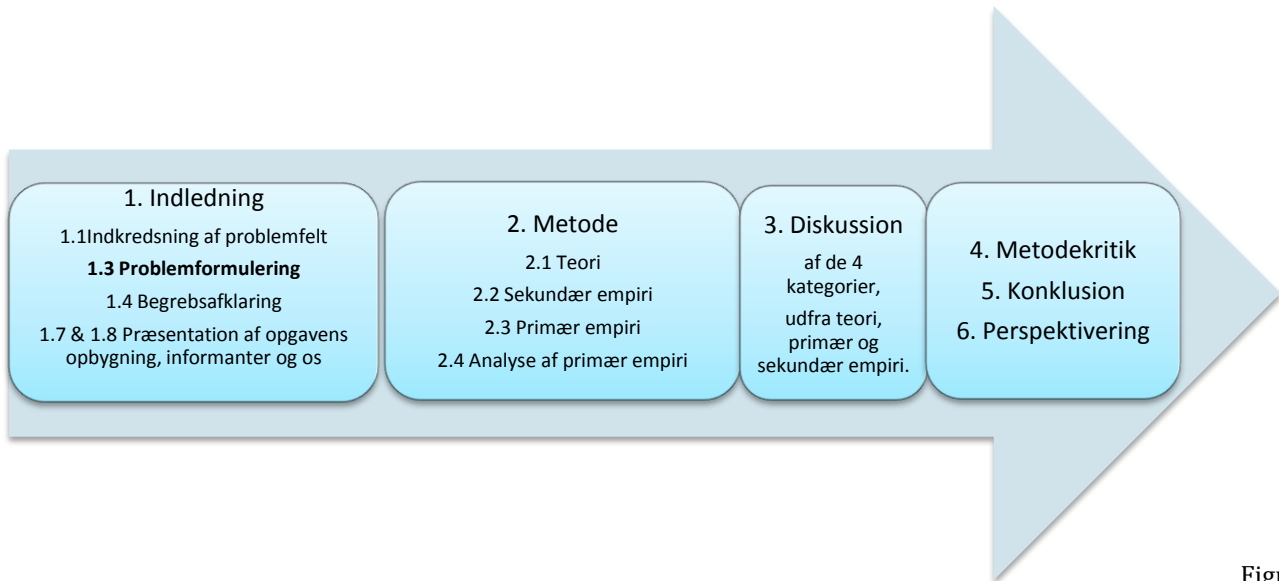
1.6 Forkortelser

Følgende forkortelser vil blive anvendt i opgaven:

- ❖ **Informant/-er:** If/-'er. Ved kvalitative udsagn har hver informant et nummer ex If2. Yderligere refereres der til informanten i diskussionen som hun. Dette skyldes at informantgruppen hovedsageligt er kvinder
- ❖ **Informantgruppen:** IG
- ❖ **Psykomotorisk terapeut/-er:** PMT/PMT'er
- ❖ **Psykomotorikuddannelsen:** PMU
- ❖ **Spørgeskema:** Da der anvendes to spørgeskemaer, vil disse refereres til som del 1 og del 2
- ❖ **Forfattere:** Refereres til efternavn, ex Jørgensen (2008)
- ❖ **Afsnit:** A: fx A: 3.2
- ❖ **Bilag:** B fx B2

1.7 Opgavens opbygning

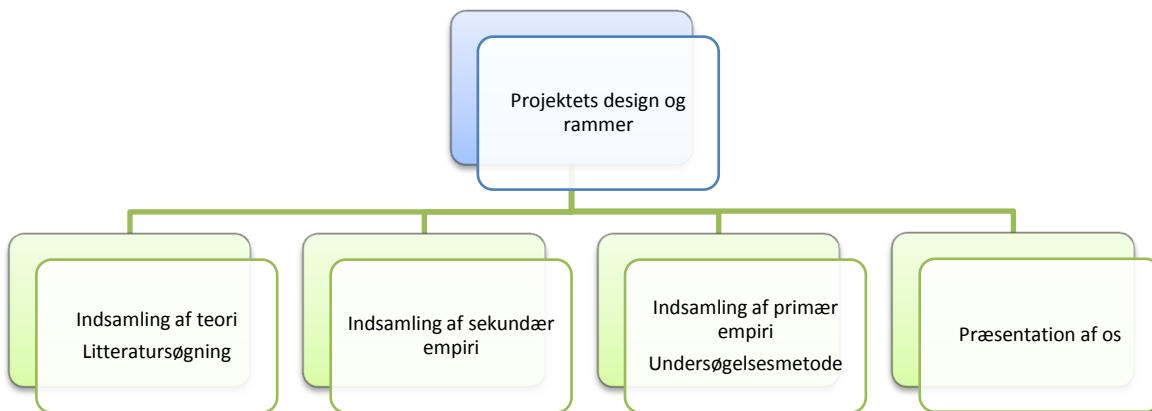
Som det fremgår af nedenstående figur, er opgaven opbygget omkring seks hovedpunkter:

Figur 1

Opgaven består af en overbliksgivende indledning med indkredsning af problemfelt, problemformulering og begrebsafklaring. Herefter følger opgavens metode fordelt på fire punkter. Først teori(2.1) om identitet, fag, fagidentitet og de fire kategorier. Derefter sekundær empiri med fortolkede resultater fra andre PMT opgaver mv.. Dernæst primær empiri(2.3) med udarbejdelse af og data fra spørgeskemaer, og endeligt analyse af primær empiri(2.4) med kvantitativ analyse af de to spørgeskemaer. Herefter følger diskussionen(3) opdelt efter de fire kategorier, hvori der indledningsvist indkredses kendetegn på baggrund af spørgeskema 1 og 2, for derefter at diskutere primær og sekundær empiri sammen med teorien. Herfra videre til metodekritik(4) med kritik af undersøgelse og analyse metode samt vigtige parametre herfor. Hertil kommer konklusionen(5) hvori problemformuleringen besvares, samt der tages stilling til opgavens hypotese og formål. Endeligt afsluttes med en perspektivering, hvori opgavens indhold og konklusion perspektiveres til videre udvikling og refleksion.

1.8. Projektets design og rammer

Figur 2

Opgavens problemformulering besvares vha. teori samt primær og sekundær empiri. I det følgende præsenteres proceduren ved indsamling af teori, primær og sekundær empiri. Herefter skitseres analysen af primær empiri, og endeligt en præsentation af IG og os.

1.8.1 Indsamling af teori

I det følgende præsenteres litteratursøgning og valg af teori.

1.8.1.1 Litteratursøgning

Litteraturen i dette projekt er anvendt som forståelsesramme for problemfeltet samt til en udvælgelse af undersøgelsesmetodens kategorier. Desuden anvendes litteraturen til tolkning og diskussion af empiri.

I søgning af litteratur og forskning har vi søgt på ordene; *psykomotorik, identitet, fagidentitet og professionsidentitet*.

Litteraturen er søgt følgende steder:

- VIAs interne bibliotek på Campus Randers samt på www.bibliotek.dk
- Interne databaser på:
 - Roskilde Universitet: <http://www.ruc.dk/forskning/>
 - Aalborg Universitet: <http://vbn.aau.dk/da/>
 - Århus Universitet: <http://www.au.dk/forskning/>

Her er søgt blandt publikationer, forskningsprojekter, artikler og abstracts.

Ved gennemlæsning af litteratur er der udledt fællestræk.

I anden runde er der søgt på ordene; *værdier, kompetencer, begreber og metoder*.

1.8.1.2 Teorivalg

Det valgte litteratur tager udgangspunkt i andre sundheds- og relationsprofessioner, da der ikke eksisterer psykomotorisk teori om temaet. Litteraturen er udvalgt efter nyere publikationer.

Ved afsnittet "identitet" anvendes én kilde:

Jørgensen(2008). Dette afsnit må ses som baggrundsviden for forståelsen af den resterende teori.

Ved afsnittet "fag og fagidentitet" inddrages flere kilder:

For at give en bred forståelse af et fags indhold. begrebet fagidentitet samt til udvælgelse af de fire kategorier anvendes:

Smistrup(2004), Lauvås & Lauvås(2006), Wackerhausen(2002), Killén(2007) Ejrnæs(2004), Hjort(2005), Laursen mfl.(2009), Wahlgren & Aarkrog(2004).

Til bredere forståelse af de udvalgte kategorier anvendes:

Chinn & Kramer(2005), Wiberg(2009) og Schultz Jørgensen(2002)

For en uddybning af de enkelte kilders biografi og relevans se B1.

1.8.2 Indsamling af sekundær empiri

Sekundær empiri anvendes i denne opgave som supplement til primær empiri.

Som et led i indsamling af sekundær empiri er der søgt i følgende databaser:

- DAP: www.dap.dk og i DAP-bladet⁶
- UCviden: www.ucviden.dk

Der er søgt på ordene *fag, identitet, professionsidentitet og fagidentitet* i artikler og projekter udarbejdet af PMT'er. Ved denne søgning er der ikke fundet noget, der direkte omhandler vores tema.

⁶ Fagblad for psykomotoriske terapeuter – udgivet af fagforeningen DAP

Dog er der udvalgt fire empiriske opgaver og en artikel lavet af PMT'er:

Andresen(2007)

Brok(2011)

Burø & Auhagen(2011)

Knudsen & Larsen(2010)

Villumsen(2007)

Yderligere anvendes studieordningen(2006)

Ved fortolkning af ovenstående, anvendes disse i diskussionen som supplement til empirien.

1.8.3 Indsamling af primær empiri

Metoden til indsamling af primær empiri er en todelt spørgeskemaundersøgelse(A:2.3), hvor der på baggrund af teori (A:2.1) er udvalgt fire kategorier, der undersøges. I del 1 spørges til individets oplevelse af centrale elementer for faget. Ved del 2 spørges til If's antagelse af, hvad der af faggruppen/fællesskabet opleves som centralt for faget.

1.8.3.1 IG

IG består af 20 4. års studerende ved PMU i Randers. Gruppen fordeler sig på 19 kvinder og 1 mand i alderen 23 - 53 år. Mange har flere års erhvervserfaring og evt. anden uddannelse. Alle har i deres uddannelsesforløb til PMT været tilknyttet studieordningen 2006 og har dermed gennemgået uddannelsen på ensartede vilkår. IG er pt. i gang med deres afsluttende BA-projekt.

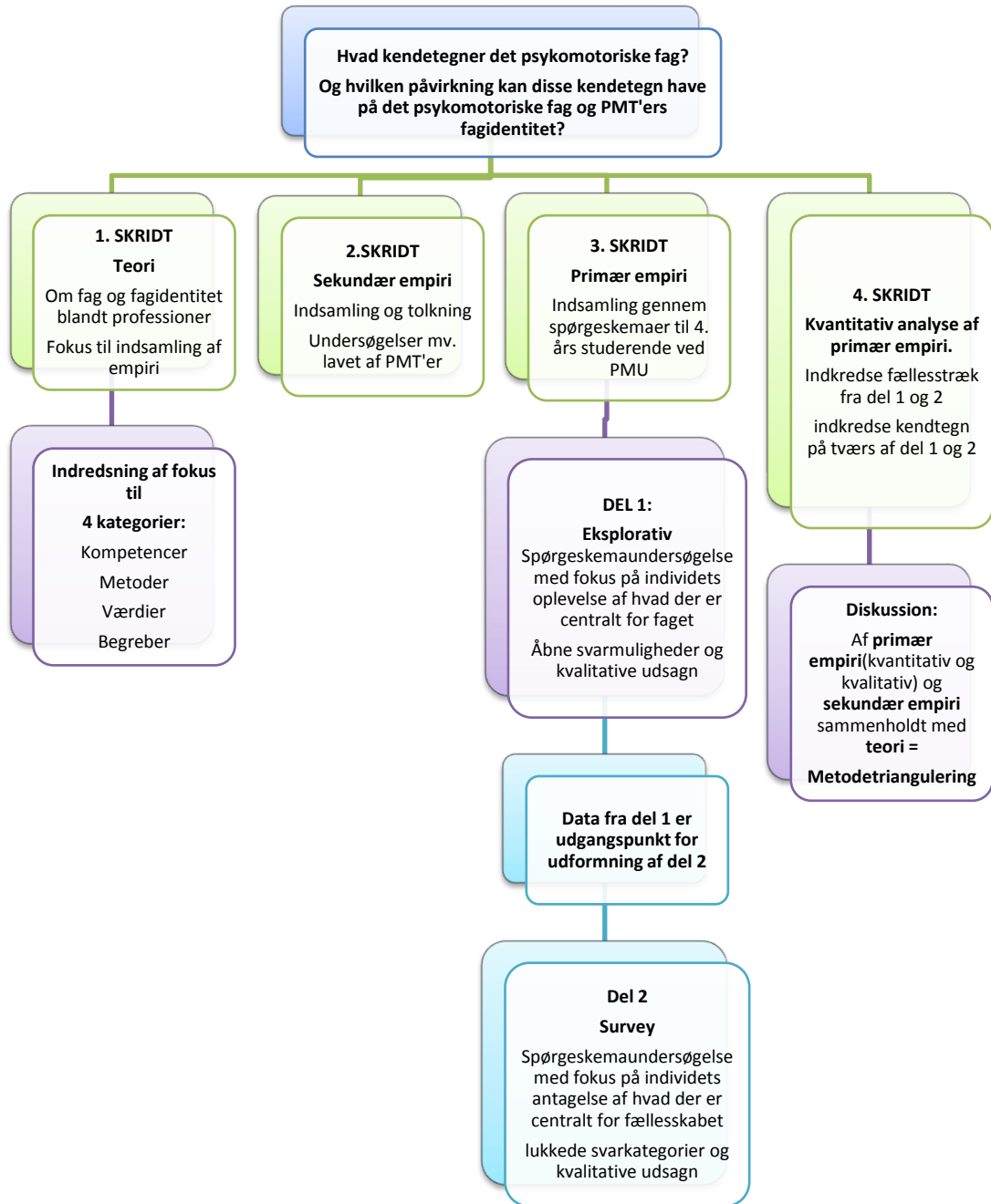
1.8.4 Præsentation af os

Som studerende ved PMU kan visse faktorer have indflydelse på vores tilgang til projektet:

- En implicit viden om uddannelsen og fagets indhold, hvilket giver en forståelse, som kan komme til udtryk i måden at analysere og fortolke teori og empiri
- En personlig usikkerhed ift. egen fagidentitet, faget og PMT'ers samfundsmæssige plads
- En IG bestående af medstuderende har haft indflydelse på valg af metode til indsamling af empiri for at bevare en faglig objektivitet

2. Metode

METODEBESKRIVELSE

FIGUR 3

Oversigt over hvilke metoder der er anvendt i opgaven og processen omkring besvarelse af P i kronologisk rækkefølge

2.1 Teori

Teorien er grundlag for den forståelsesramme som vi møder "feltet" med og anvendes til indkredsning af relevante spørgekategorier ved undersøgelse af et fag. Yderligere anvendes teorien til tolkning og diskussion af empiri samt besvarelse af P1 og P2. I dette afsnit præsenteres teorien om identitet, teorien om et fags kendetegn og de fire kategorier, samt teori fagidentitet.

2.1.1 Identitet

I afsnittet belyses teori om identitetens dannelse og betydning. Med udgangspunkt i *Jørgensen (2008)* gives en overordnet afklaring af begrebet identitet for deraf at lede videre til teori om fagidentitet og et fags identitet.

2.1.1.1 Definition af identitet

Identitet udspringer af det latinske ord "idem": "det samme" og ses som egenskaber og færdigheder der dannes konstant. Begrebet betyder, at individet er forskelligt fra andre, og samtidig ens med andre i form af gruppeidentiteter. Da de sociale og kulturelle omstændigheder konstant ændres, er identitetsdannelsen en varig livsbetingelse i den individuelle og sociale proces(Jørgensen;2008).

2.1.1.2 De fire identiteter

Identiteten kan firdeles, men opdelingen er svært anvendelig i praksis, da de fire dele har indflydelse på hinanden i et konstant samspil(Jørgensen:2008).

❖ Jeg-identitet

Er tæt forbundet med et individs personlighedsstruktur og kommer til udtryk i en subjektiv fornemmelse af hvem man er. Jo bedre denne identitet er udviklet, des større bevidsthed har individet om sine egne unikke karakteristika og om hvad det har til fælles med andre(ibid. s.38).

❖ Personlig identitet

Er individets mere bevidste mål, værdier og valg, samt oplevelse af sig selv som unik med særegne kendetegn og færdigheder, der adskiller individet fra andre. Hertil er ofte knyttet begreberne selvbevidsthed og selvrefleksion, dvs. det oplevelsescentrum, vi oplever os selv og vores omgivelser ud fra(ibid s.38).

❖ Social identitet

Den sociale identitet er individets opfattelse af sig selv i sociale relationer/roller, og den betydning individet tillægger gruppens normer, værdier og idealer (ibid. s.39).

❖ Kollektiv identitet

Rummer individet og fællesskabet og bygger på individers kollektive identifikation med hinanden samt en fælles forestilling om, hvordan de som "gruppe" adskiller sig fra andre grupper (ibid.s.39).

2.1.1.3 Opsummering

Identiteten gør det muligt for individet at adskille sig fra og sammenligne sig med andre.

Identificering af identiteten er en dynamisk proces mellem individet og fællesskabet.

2.1.2 Fag og fagidentitet

I nedenstående afsnit beskrives dannelse og udvikling af fagidentitet. Herefter defineres et fag og dets indhold samt hvilke faktorer, der har betydning herfor. Der refereres til:

Smistrup(2004), Lauvås & Lauvås(2006), Wackerhausen(2002), Killén(2007),Ejrnæs(2004), Hjort(2005), Laursen mfl.(2009), Wahlgren & Aarkrog(2004).

2.1.2.1 Hvad kendetegner et fag?

Et fag indeholder mere end dets virkefelt. Dertil kommer udførelsen af en arbejdsfunktion, der kræver specialiseret viden om både teori, metode og arbejdsformer (Ejrnæs, 2004). Et vigtigt parameter for et fags identitet er veldefinerede fagkompetencer. Hertil kommer metoder, værdier og fælles begrebsbrug. Kombinationen heraf udgør et fag og dermed fagidentiteten (Hjort;2005, Killén;2007, Laursen mfl.; 2009, Lauvås & Lauvås;2006 og Wahlgren & Aarkrog; 2004).

2.1.2.2 Kategorier indkredset til spørgeskema

Med afsæt i ovenstående uddybes de fire kategorier der udgør et fag. Til forståelse heraf inddrages supplerende litteratur: *Chinn & Kramer(2005), Wiberg(2009) og Schultz Jørgensen(2002).*

Kompetencer

Ifølge Shulz Jørgensen(2002) er det centrale ved kompetencer

- *det tekniske - såsom færdigheder og ekspertise*
- *det medfødte udstyr - som intelligens og talent*
- *træning - eks. dygtighed og praktisk viden*
- *uddannelsesmæssig kvalificering - kvalifikation*
- *en stærk personlig dimension(ibid.s.148)*

Veldefinerede kompetencer er vigtigt for et fag, da det styrker den enkelte faggruppes samfundsmæssige betydning. Yderligere skaber det en faglig sikkerhed i tværfagligt samarbejde, da individet gennem kompetencerne kan skelne mellem "mit fag" og andres(Laursen mfl.; 2009, Lauvås & Lauvås; 2006). For at opleve kompetencerne som en styrke kræver det, at fagpersonen og faget har en realistisk, konstruktiv og kritisk bevidsthed om egne kompetencer, muligheder og begrænsninger(Hjort,2005, Killén; 2007, Laursen mfl.; 2009 og Lauvås & Lauvås; 2006). Man må ligeledes inden for visse fag forholde sig til, at kompetencerne består af både faglige handlingskompetencer og mere personlige relationskompetencer(Lauvås & Lauvås;2006).

Metoder

En metode er:

En planlagt fremgangsmåde der egner sig bedst for et bestemt arbejde i praksis(Bang mfl.; 1999, Ejrnæs; 2004).

For den professionelle praktiker opleves måden at udføre arbejdsopgaver på ikke nødvendigvis som særlig. Hvis vedkommende besidder en profession, er der en naturlig måde at udføre opgaverne på, som ofte er så accepteret, at den professionelle ikke lægger mærke til den i det daglige.

Men metoderne er særlige, da de bygger på fagets værdigrundlag og dermed adskiller sig fra andre faggruppers måde at udføre opgaver på(Wackerhausen;2002).

Værdier

Ifølge Wiberg(2009) vil værdier altid indgå i læreprocessen med forskellige roller:

- *Værdier som læringens indhold*
- *Værdier, der er tilknyttet de læringsområder, som læringen rettes imod, bliver mere eller mindre implicit i det enkelte individs læring*
- *Værdier farver individets tilgang til at skulle lære en given faglighed, færdighed eller kompetence*

Et fag kendetegnes grundlæggende ved fælles værdier hertil indgår værdier for den personlige og kollektive identitet(Smistrup:2004).

Begreber

I følge Chinn og Kramer(2005) kan alle begreber placeres på et kontinuum med yderpunkterne *det empiriske* og *det abstrakte*.

- *Det empiriske*: er direkte observerbart eller målbart
- *Det abstrakte*: konstrueres mentalt og er mindre konkret

Et abstrakt begreb er vanskeligt at måle og kan ikke observeres direkte – fx begrebet velbefindende.

Det er almindeligt at tillægge et begreb en betydning og at antage, at denne betydning er fælles mennesker imellem især for dem, der tilhører en profession(ibid.).

Et fælles fagsprog og begrebsbrug er med til at definere faget og udvikle fagidentitet hos individet. Ved at bruge fagbegreber sammen med fagfæller udvikler og opretholder individet en tilknytning til sit eget fag og tager samtidig gennem fagsproget afstand til andre. At kunne begrebsliggøre styrker tilhørsforholdet indenfor den enkelte faggruppe og er samtidig en forudsætning for udvikling af faget og dets metoder(Killén;2007, Wahlgren & Aarkrog;2004; Wachterhausen;2002).

Faglighed er de teoretiske og praktiske kvalifikationer, der er knyttet til et fag, og fagidentitet betyder dermed at føle tilknytning hertil(Ejrnæs, 2004). Karakteristisk for et fag er muligheden for fællesidentitet, integration af sociale identiteter og udvikling af individuelle identiteter indenfor rammen(Smistrup, 2004). Denne integration omhandler bl.a.

kompetencer, metoder, værdier og begreber, der alle anses som værdifulde indenfor et fag(Hjort;2005, Killén;2007, Laursen mfl.; 2009, Lauvås & Lauvås;2006 og Wahlgren & Aarkrog; 2004).

2.1.2.3 Dannelse og udvikling af fagidentitet

Udvikling af fagidentitet er en kollektiv og en individuel læreproces der gensidigt påvirker hinanden. Dermed er fagidentitet både fælles og delt samt unik og specifik(Smistrup;2004). Wackerhausen(2002) påpeger, at professionsidentiteten består af to dele:

- Det almene professionsinstitutionelle niveau: Kendetegner professionen, dens kernekompetencer, og hvad der forventes af den individuelle praktiker
- Det konkrete individuelle praktikerniveau: Knyttes an til den enkelte praktikers konkrete praksis(Wackerhausen, 2002)

Fagidentiteten styrkes, udvikles og integreres i sociale samspil og fagfællesskaber, hvormed individet søger at skabe lighed mellem sig selv og fagfællerne for deraf at tage afstand fra andre faggrupper. Individet må indgå kompromiser for at forblive en del af det kollektive. Samtidig bliver det kollektive præget af individets erfaringer og måder at indgå i fællesskaber på, hvorfor fagidentitet altid vil være unik(Smistrup;2004, Lauvås & Lauvås;2006, Wackerhausen;2002).

Udvikling af fagidentitet er en proces, der fortsætter og udvikles konstant igennem og efter endt uddannelse(Killen;2007, Wackerhausen; 2002).

2.1.2.4 Opsummering

I teorien belyses det, at et fag kendetegnes ved dets metoder, værdier, begreber og kompetencer. Fagidentitet er to kontinuerlige dynamiske processer mellem individet og det kollektive, der er gensidigt afhængige. Oplevelsen af et fællesskab indenfor faget styrker fagidentiteten.

2.1.3 Opsummering

Individet får gennem identiteten mulighed for at sammenligne sig med og adskille sig fra andre. For identitet og fagidentitet gælder det, at de både rummer det individuelle og det kollektive. Herimellem er der en gensidig afhængighedsproces, hvor individet påvirker det kollektive og det kollektive påvirker individet. Fagidentiteten styrkes gennem oplevelsen af et fællesskab indenfor faget. Jf teorien kendetegnes et fag ved dets metoder, værdier, begreber og kompetencer.

Med udgangspunkt i dette er der ved indsamling af primær empiri lavet to undersøgelser, hvor ovenstående kendetegn er fokuspunkter. I del 1 spørges der til individets oplevelse af centrale elementer for faget, og ved del 2 spørges der til individets antagelse af, hvad der af faggruppen, opleves som centralt for faget.

2.2 Sekundær empiri

Da det felt, der ønskes undersøgt i denne opgave, ikke tidligere er empirisk belyst, uddrages der i den sekundære empiri udelukkende udsagn der kan ses som relevante ift. belysning af P2 i opgaven. I afsnittet præsenteres den enkelte forfatter, herunder opstilles det uddragede i kasser.

2.2.1 PMT-begreber og evidensbasering

Villumsen(2007) og Andresen(2007) er begge PMT'er. Villumsen har i 2007 skrevet en Ba om kropsbevidsthed og kropsoplevelse, og på baggrund af denne senere skrevet en artikel til DAP-bladet. Artiklen førte til en debat i bladet om begreberne. Andresen bidrog med en artikel hvor begreberne blev set i lyset af Bordieu. Nedenstående er et kort sammendrag af Villumsen opgave og Andresens artikel.

Villumsen(2007), har forsøgt at evidensbasere og definere psykomotoriske begreber, da dette efter hans mening er en nødvendighed i en faglig diskussion. Andresen(2007) påpeger, at der inden for professionen er forskel på definitioner og anvendelse af visse af de psykomotoriske begreber, hvilket ifølge Villumsen(2007) besværliggør kommunikationen imellem de psykomotoriske terapeuter.

2.2.2 "Tværfagligt samarbejde"

Burø & Auhagen er begge PMT'er og dimitterede i januar 2011.

BA- projektet er en kvalitativ undersøgelse af tværfagligt samarbejde mellem fysioterapeuter og PMT'er inden for klinisk praksis. Empirien er indsamlet igennem interviews.

Nedenstående indeholder uddrag fra et interview med DAP's formand, DF's⁷ formand samt Burø & Auhagens egne kommentarer.

	Uddrag:
DAP's formand	En PMT har typisk et blandet arbejdsliv, hvor der skiftes imellem flere arbejdspladser og imellem at undervise, give behandling eller lave kurser/foredrag mm. Ligesom mange ansættes i helt andre typer stillinger og er ikke ansat som PMT'er(ibid.s.51).
DF's formand	Påpeger, at han intet ved om PMT'er, deres fag og metoder - på trods af, at det er DF, der forhandler overenskomst for PMT'er(red. Burø & Auhagens kommentar, ibid.s.55).
DF's formand	Udtrykker i forbindelse med den nye fagtitel, at det kan være forvirrende med endnu en terapeutgruppe, og ønsker dermed en større tydelighed omkring, hvad PMT'er kan byde ind med i et tværfagligt samarbejde(ibid.s.45).
DF's formand	Ser det som en udfordring for PMT'er at indgå i et tværfagligt samarbejde. En udfordring, der bl.a. skyldes at PMT- faget ikke udpræget er evidensbaseret, hvilket anses som vidensnormen i sundhedsvæsnet(ibid.s.43).
Burø & Auhagen	Der kan være en pointe i, at der skal være mere evidens indenfor PMT-faget, men samtidig skal man huske på, at faget primært arbejder med de mere "bløde" værdier, hvilket gør det besværligt at evidensbasere. Et eksempel er PMT-behandling, der ikke er en ensrettet størrelse, idet både samtale, øvelser og den manuelle behandling tilpasses den enkelte klient, og relationen mellem behandler og klient er en vigtig del af PMT-behandling, hvilket besværliggør evidensbaseringen yderligere(ibid.s.57).

⁷ Fagforeningen for Danske Fysioterapeuter

2.2.3 "Navneskifte, image og identitet"

Brok er PMT og Skoleleder på PMU i Randers. Hun har udarbejdet en synopsis, der undersøger PMT'ers egen oplevelse af navneskiftet. Der er lavet interview med studerende og praktiserende PMT'er. Nedenstående uddrag, er resultater og konklusioner.

I en sammenligning mellem de forskellige årgange finder Brok dog gradsforskel mellem 1. års studerende og 2. og 3. års studerendes opfattelse af identiteten

1. års studerende	Peger på videnskabelighed, samfund, professionalisme og respekt.
2. og 3. års studerende	Peger i højere grad på det, som Brok kalder "det indre i uddannelsen"/"bløde værdier". Dvs. både kulturen og den del af identiteten, som hænger sammen med det person/krops-faglige (ressourceorienteret, udvikling, bevægelse, balance).
Alle tre grupper	Peger på <i>krop-psyke sammenhæng og teoretisk niveau og faglighed</i> som væsentlige ord for identiteten ved den nye titel(ibid.s.4-5). De beskriver i en vis grad kulturen omkring PMT-faget ens: <i>personlig, levende, egen proces/personlig udviklende, kropslig, en legeplads/kreativt, rummelig, åben, accepterende</i> . Hvilket ifølge Brok stemmer overens med PMU's værdigrundlag(ibid.s.5).

Broks konklusion:

- Navneskiftet har en effekt på de studerendes oplevelse af identitet og en ændret opfattelse faget(red. og fagidentiteten), der peger mod "*krop-psyke*"-identitet, *fagligt-teoretisk niveau, oplevelsen af anerkendelse og professionalitet(ibid.s.6)*.
- Flere af kerneord/værdier indgår i identiteten(red. både som afspændingspædagog og PMT); *udvikling, sammenhæng og helhed, ressourcer, bevægelse, respekt og kropsbevidsthed* og at et titelskifte ikke nødvendigvis vil medføre at faget mister dets kerneværdier(ibid.s.6).

Brok påpeger dog, at undersøgelsens hviler på et spinkelt grundlag, og at en endelig konklusion på, hvilken effekt titelskiftet har, vil kræve en mere omfattende undersøgelse over tid(ibid.s.6).

2.2.4 "Professionsidentitet på to ben"

Knudsen og Larsen undersøger PMU gennem analyse af studieordningen 2009 samt kvalitative interviews med to praktiserende PMT'er. Nedenstående er uddrag af empiri og kommentarer, der specifikt omhandler PMT'er og PMU.

Udsagn fra en eller flere PMT'er	Kommentarer af Knudsen og Larsen
<p><i>PMT: Som PMT må hun søge ansættelse i jobfunktioner som reelt matcher andre professionsbachelor(er)(ibid.s.50)</i></p>	<p>Man kan se dette som dobbeltsidet på den ene side er man som PMT kvalificeret til at udføre funktioner, der "tilhører" andre faggrupper. På den anden side er PMT'ers kompetencer kun begrænset/indirekte efterspurgt. I studieordningen tales om en meget bred definering af PMT'ers arbejdsfunktioner og PMT'ers virksomhedsfelt, så det bliver svært for omverdenen at se PMT'ers særlige kompetencer(ibid.s.50).</p>
<p><i>PMT: Hvis man vil arbejde som PMT, så må man skabe sit eget job og da de fleste ikke ved hvad en PMT er, må man først "sælge" faget(ibid.s.51)</i></p>	<p>Denne PMT taler mere om PMT-metoder, som hun forsøger at finde en placering til og ikke konkrete PMT-opgaver. Muligvis er det netop for denne PMT lysten til at sælge en metode, som hun selv finder interessant, der på sigt kan være med til at konkretisere virksomhedsfeltet(ibid.s.51).</p>

<p><i>PMT'er: Om konkrete PMT-opgaver; individuel behandling, gruppeundervisning (red. bevægelse), forebyggelse af arbejdsrelaterede fysiske problemer, arbejdet med ældre og bevægeudvikling inden for børneområdet(ibid.s.52)</i></p>	<p>PMT-faget fokuserer kun i ringe grad på håndtering af veldefinerede samfundsmæssige opgaver(ibid.s.55).</p>
<p><i>PMT'er: Selvoplevelse og personlig udvikling er et væsentligt element i PMU. Dels er det for nogen det der motiverer til at starte på PMU og dels er det en afgørende del for at kunne opnå de kompetencer, der kendetegner en professionel PMT(ibid.s.48-49)</i></p> <p><i>PMT: Som færdiguddannet manglede hun konkrete færdigheder. De psykomotoriske metoder som hun havde indlært i løbet af PMU, var ikke brugbare i praksis og hun manglede en "værktøjskasse", hvilket efter hendes vurdering får nogle til at fravælge PMT-metoderne(ibid.s.50)</i></p>	<p>På PMU betragter man det personlige og personligt erfarede som væsentlige elementer. Selvoplevelse, personlig oplevelse og refleksion har en særligt fremtrædende betydning ift. udviklingen som PMT. PMU kræver tilegnelse af både praktiske kompetencer, selvudviklingskompetencer, akademiske kompetencer, som alt sammen skal bindes sammen af denne refleksion(ibid.s.45+49)</p> <p>Den høje prioritering af selvoplevelsen i PMU må resultere i mindre tid til boglig læring og faglige færdigheder, da PMU både skal tilgodese kravet om tilegnelse af praktiske og faglige kompetencer og samtidig understøtte den personlige udvikling. Dermed mangler de færdiguddannede konkrete faglige metoder og færdigheder, når de står i praksis. Det kan være vanskeligt at adskille personlig udvikling, som personligt projekt fra konstruktionen af en professionel identitet(ibid.s.47+60)</p>

<p><i>PMT'er: Det, der er særligt kendetegnende for deres professionsidentitet, er deres evne til at skabe relationer til klienter og deltagere. De nævner bl.a. nærvær, evnen til at kunne sætte i en andens sted og rummelighed. Disse egenskaber suppleres med PMT'ers psykologiske viden, samtaleteknik og evnen til at være katalysator for andre(ibid.s.54)</i></p>	<p>Omsorgsydelse, rådgivning, pædagogisk arbejde og relationer til klienterne er noget, der kendetegner flere faggrupper/semiprofessioner. Faget bør definere og afgrænse, hvilke samfundsmæssige opgaver, dette fag og faggruppen er særligt kvalificerede til at varetage(ibid.s.54-55)</p>
---	---

2.3 Primær Empiri

2.3.1 Metode til indsamling af empiri

I dette afsnit præsenteres de to spørgeskemaer, som er anvendt ved indsamling af empiri.

Del 1(B2) spørger til IGs oplevelse af, hvad der er centralt for faget.

Del 2(B3) spørger til hvad IG antager, fællesskabet oplever som centralt for faget.

IG's besvarelser fra del 1, har været udgangspunkt for udarbejdelse af del 2.

2.3.1.1 Spørgeskema del 1

Del 1 er en eksplorativ undersøgelse der vil undersøge, hvordan der ser ud "ude i feltet"(Thisted;2011, Andersen;2008).

Del 1 er opbygget omkring fire kategorier udledt af teorien(A:2.1.2); metoder, kompetencer, værdier og begreber. IG spørges til, hvad der opleves som centralt for faget, hvormed det er IG's egne bud på centrale elementer, der undersøges. IG er ikke begrænset af hvor mange udsagn de kan skrive.

Med henblik på mulighed for kvantitativ og kvalitativ analyse er der ved hver kategori åbne svarmuligheder med mulighed for at uddybe/begrunde svarene. Åbne spørgsmål er i følge Münster(2007) og Andersen(2008) relevante at inddrage i et spørgeskema, hvor det i kraft af problemstillingen på forhånd er vanskeligt at anvende lukkede spørgsmål og forhåndsbestemte svarkategorier.

2.3.1.2 Spørgeskema del 2

Del 2 er en surveyundersøgelse(Thisted;2011, Andersen;2008) med inspiration fra Interessentmodellen(Kroghstrup:2006). Dermed anvendes en kvantitativ tilgang med forhåndsgivne svarkategorier og mulighed for afkrydsning.

Del 2 er opbygget omkring samme fire kategorier som del 1. IG spørges til deres antagelse af, hvad faggruppen oplever som centralt for faget. Svarkategorierne består af de elementer, som IG har oplyst i del 1, opstillet i tabeller for hver kategori. Elementerne fra del 1 er uredigerede, og IG er ikke blevet informeret om, hvorfra elementerne kommer, ej heller om deres procentmæssige fordeling i del 1.

IG er i del 2 blevet bedt om at afkrydse hhv. fem kompetencer, tre værdier, fire begreber og tre metoder ved de forhåndsgivne svarkategorier. Svarende til 15 % af de oplyste elementer under hver kategori for at begrænse mængden af rådata. IG har efter behov mulighed for at uddybe og/eller begrunde deres afkrydsninger.

2.3.1.3 Udarbejdelse af spørgeskemaer og håndtering af data

I nedenstående afsnit præsenteres proceduren ved udarbejdelse af spørgeskemaer, herunder kontakten til IG, samt etiske retningslinjer og overvejelser i forbindelse med undersøgelsen. Dernæst følger en gennemgang af procedurer anvendt ved dataoptælling og ved analyse af data.

Udarbejdelse af spørgeskemaer

Ifølge Münster(2007) kræver en spørgeskemaundersøgelse ca. 3- 6 måneders forarbejde samt et tydeligt formål. I kraft af tidsrammen for et bachelorprojekt er et forarbejde i dette omfang ikke muligt. Derfor følges de procedurer, der normalt kendetegner udarbejdelsen af spørgeskemaer(Münster;2007, Olsen;2006, Andersen;2008), dog med et kortere tidsperspektiv og i mindre omfang.

Ressourcepersoner

Vi har selv besvaret spørgsmålene for at teste omfanget af spørgeskemaet ift. tidsforbrug samt spørgsmålenes relevans ift. problemformuleringen. Spørgsmålene er tilpasset, så udfyldelsen ikke måtte være for tidskrævende for den enkelte If.

Efterfølgende er vores hovedvejleder og bivejleder inddraget som ressourcepersoner(Münster;2007). Begge vejledere har en faglig viden om undersøgelsens tema og relevans samt metodisk viden.

Pilotdeltagere

Efter indkredsning og afstemning med problemformulering er spørgeskemaerne afsendt til pilotdeltagere(Münster;2007, Olsen;2006). I dette tilfælde er pilotdeltagerne PMT'er, uddannet januar 2011 med en viden om faget og PMU. Pilotdeltagerne besvarede spørgeskemaerne og belyste eventuelle vanskeligheder eller ukonkrete spørgsmål. Tilbagemeldinger og svar fra pilotdeltagerne blev dernæst analyseret med henblik på en afklaring om hvorvidt svarene var opfyldende og formålstjenstlige for besvarelse af problemformuleringen. Denne procedure blev gentaget ved del 2.

Kontakt til IG

Da IG i denne undersøgelse er medstuderende, gjorde vi brug af de kontaktmuligheder, som vi har pga. vores relation til gruppen. IG blev kontaktet pr. sms og mail med information om undersøgelsens tema, opbygning, omfang, anonymitet og tidsfrist for tilbage melding(B4). Spørgeskemaerne blev tilsendt og returneret pr. mail. Der blev udsendt en rykker ved indsamling af del 2, da der manglede besvarelser ved afleveringsfristen, hvormed afleveringsfristen for del 2 blev forskudt.

Etiske retningslinjer og overvejelser

IG blev lovet anonymitet ved brug, behandling og offentliggørelse af data. IG blev bedt om ikke at skrive navn på spørgeskemaet, når disse returneredes pr. mail. Dette blev gjort for, at vi som varetagere af data kunne forholde os neutralt og objektivt til resultaterne uden at have et personrelateret forhold hertil. Alle modtagne spørgeskemaer blev printet i en omgang ved udløb af tidsfristen, således at If'erne forblev anonyme. Disse data blev indført i tabeller(A:2.3.2).

2.3.1.4 Procedure ved dataoptælling

I dette afsnit præsenteres metoder anvendt ved dataoptælling af del 1 og del 2.

Del 1

Ud af de 20 personer i IG svarede 18 på del 1. For at komme frem til, hvilke kompetencer, metoder, værdier og begreber IG finder centrale for faget, blev de nævnte elementer listet op i en tabel under hver kategori. Hermed udarbejdedes en liste over, hvor mange elementer der set med individets øjne er centrale for faget.

Elementer, der i forvejen var skrevet på listen, fik et kryds mere, således at det fremgik, hvor mange If'er der havde nævnt dette element. Alle elementer er samlet i en tabel for den kategori, som de hører til, og disse tabeller er samlet i en. Alle optalte data fremgår af Tabel 1 (A:2.3.2). Tallene afspejler antallet af If'er der har nævnt det enkelte element under de fire kategorier.

Del 2

Ved del 2 var der 15 besvarelser. Set ift. de 18 besvarelser af del 1 betyder det, at der er tre fra IG der ikke har besvaret del 2. Listen over alle nævnte elementer fra del 1 blev anvendt til at danne et overblik over, hvor mange If'er, der havde afkrydset ud for det enkelte element. Alle data fremgår af Tabel 2 (A:2.3.2).

2.3.1.5 Kvantitative analyser

I dette afsnit præsenteres metoden anvendt til analyse af kvantitative data fra del 1 og del 2. Analysen bygger på univariate kvantitative analyser (Andersen;2008).

Analysemetode

Data fra del 1(Tabel 1) omregnes til procent. Tallet i procent afspejler, hvor mange procent af IG, der har nævnt det enkelte element. Data er udregnet ud fra, hvor mange der har nævnt et element, og hvor mange der har besvaret spørgeskemaerne.

$$\left(\frac{\text{Antal krydser ved et element}}{\text{Antal besvarelser i alt}} \right) * 100 \% = \text{Resultatet for det enkelte element i procent}$$

Dvs.:

For elementet *fysisk, psykisk og social* under kompetencer(Tabel 1) gælder:

$$\left(\frac{2}{18} \right) * 100 \% = 11,1 \%$$

I analysen af data fra del 2 anvendes samme metode som ved del 1. Dog skal der her tages hensyn til at IG nu består af 15 personer frem for 18, hvormed fx 27 % afspejler 27 % af 15 personer. I analyseafsnittet(A:2.4) er data i procent opstillet i søjlediagrammer. Tabel over data i procent, del 1 og 2 se B5.

2.3.2 Præsentation af Primær empiri

I nedenstående afsnit præsenteres først den kvantitative empiri fra del 1 og del 2. Dernæst præsenteres den kvalitative empiri bestående af IG's kommentarer til egne besvarelser i del 1 og del 2.

2.3.2.1 Kvantitativ empiri

Tabel 1: del 1

Kompetencer		Metoder		Værdier		Begreber	
Fysisk ,psykisk og social	2	Manuel behandling	13	Styrke	1	Viden	1
Guidet afspænding	1	Grundøvelser	7	Helhedssyn	11	Erfaringer	1
Tolerance	1	Afspænding	1	Fænomenologisk	2	Helhedssyn	2
Faglighed	1	Supervision	1	Krop psyke sammenhæng	2	Procesorienteret Undervisning	1
Undervisning	7	Afspændings pædagogisk dialog	8	Ressourcer	5	Centrering	5
Teoretisk grundlag	1	Observation	4	Alle er noget værd	1	Grounding	9
Empati	7	Undervisning	6	Nærvær	1	Holistisk	1
Se den enkelte	2	Centrering	2	ro	1	Accept	1
Egen proces og klientens	1	Laban	1	Procesorienteret	1	Ro	1
Nærvær	4	Leg	1	Tid	1	Afgrænsning	4
Bevare roen	1	Kontakt	1	Tværfagligt samarbejde	1	Nærvær	3
Afgrænsning	1	Nærvær	2	Empati	1	Nuet	1
Være i sig selv	1	Grounding	2	Udgangspunkt i kroppen	1	Tyngde	2
Lytte	3	Afgrænsning	1	Respekt for den enkelte	1	Autentisitet	1
Ressouceorienteret	2	Opfattelse	1	Faglighed	1	Kropsbevidsthed	10
Selv bevidst om følelser osv.	1	Fri bevægelse	3	Tolerance	1	Grænser	2
Det hele menneske	1	Sansning + sansintegration	1	Omstillingsparat	1	Krop/psyke	1
Grounding	1	Verbalisering	1			Åbenhed	1
Centrering	1	Verbalisering af kropsoplevelse	1			Fænomenologi	1
Behandling	4	Kropslig tilgang	1			Rum	1
Dialog	3	Det hele menneske	1			Psykodynamik	1
Observation	2	Berøring	1			Kropsoplevelse	4
lagttagelse	3	Awareness	1			Afspænding	2
Autentisk	1					Tonus	2
Kropslige/ sanselige kompetencer	1					Aurosal	1
Sanse	2					Balance	1
Rummelighed	2					Oplevelse	1
Imødekommenhed	2					Ressourcer	1
Refleksion	1						
Pædagogiske og didaktiske overvejelser	1						
Arb m muskler	1						
Udholdenhed	1						
Styrke	1						
Vilje	1						
Opmærksomhed på grænser	1						
Opmærksomhed	1						
Formidling	1						
Udgangspunkt i nuet	1						

Tabel 1 afspejler hvilke kompetencer, metoder, værdier og begreber If oplever som centrale for faget. Der nævnes 38 kompetencer, 23 metoder, 17 værdier og 28 begreber. IG består af 18 If'er.

Tabel 2: del 2

Kompetencer		Metoder		Værdier		Begreber	
Fysisk ,psykisk og social	9	Manuel behandling	9	Styrke	0	Viden	2
Guidet afspænding	0	Grundøvelser	1	Helhedssyn	7	Erfaringer	1
Tolerance	0	Afspænding	3	Fænomenologisk	1	Helhedssyn	7
Faglighed	3	Supervision	0	Krop psyke sammenhæng	6	Procesorienteret Undervisning	4
Undervisning	3	Afspændings pædagogisk dialog	7	Ressourcer	7	Centrering	0
Teoretisk grundlag	3	Observation	3	Alle er noget værd	0	Grounding	3
Empati	2	Undervisning	5	Nærvær	2	Holistisk	4
Se den enkelte	2	Centrering	0	ro	0	Accept	2
Egen proces og klientens	0	Laban	0	Procesorienteret	4	Ro	0
Nærvær	6	Leg	0	Tid	1	Afgrænsning	1
Bevare roen	0	Kontakt	1	Tværfagligt samarbejde	0	Nærvær	5
Afgrænsning	1	Nærvær	2	Empati	4	Nuet	0
Være i sig selv	0	Grounding	3	Udgangspunkt i kroppen	6	Tyngde	0
Lytte	0	Afgrænsning	0	Respekt for den enkelte	4	Autentisitet	1
Ressourceorienteret	9	Opfattelse	0	Faglighed	4	Kropsbevidsthed	9
Selv bevidst om følelser osv.	0	Fri bevægelse	1	Tolerance	0	Grænser	1
Det hele menneske	3	Sansning + sansintegration	0	Omstillingsparat	0	Krop/psyke	5
Grounding	1	Verbalisering	2			Åbenhed	0
Centrering	0	Verbalisering af kropsoplevelse	3			Fænomenologi	2
Behandling	6	Kropslig tilgang	2			Rum	0
Dialog	4	Det hele menneske	1			Psykodynamik	1
Observation	3	Berøring	0			Kropsoplevelse	2
Jagttagelse	1	Awareness	0			Afspænding	1
Autentisk	2					Tonus	0
Kropslige/ sanselige kompetencer	1					Aurosal	0
Sanse	0					Balance	0
Rummelighed	0					Oplevelse	0
Imødekommenhed	0					Ressourcer	5
Refleksion	2						
Pædagogiske og didaktiske overvejelser	4						
Arb m muskler	1						
Udholdenhed	0						
Styrke	0						
Vilje	0						
Opmærksomhed på grænser	1						
Opmærksomhed	0						
Formidling	1						
Udgangspunkt i nuet	2						

Tabel 2 afspejler hvilke kompetencer, metoder, værdier og begreber If anser som centrale for faget ud fra fællesskabet. Hver If måtte afkrydse fem kompetencer, tre metoder, tre værdier og fire begreber svarende til 15 % af de mulige. IG består af 15 If'er.

2.3.2.2 Kvalitativ empiri

I dette afsnit præsenteres de kvalitative udsagn fra del 1 og del 2. IG's udsagn er sat ind under, hvilken af de fire kategorier, der kommenteres på.

Del 1

Kompetencer	<p>If1: "Når andre ikke har kendskab til mit fag og mine kompetencer. Det er vanskeligt at forklare hvad jeg kan. Så føler jeg mit fag bliver utydelig for andre. Viser sig selv ud eller bliver tåget."</p> <p>If2: "Jeg tænker selv på at styrke mine jobmuligheder/ kompetencer med videre uddannelse – kurser udenfor det psykomotoriske område. Herved er der en stor chance for at det psykomotoriske bliver sekundært og at jeg profilerer mig som coach, psykoterapeut ect. En tendens som jeg også ser ved færdigudannede."</p>
Begreber	<p>If3: "vi ofte bruger faste begreber, men der er måske ingen der helt ved hvad de dækker over. Det kan godt være vi bruger de samme begreber og tror vi snakker om det samme, men egentlig har vi måske alle en forskellig forståelse af det anvendte begreb."</p>

Del 2

Kompetencer	<p>If4: "Der er nogle der lapper ind over hinanden eller som hænger mere eller mindre sammen fx nærvær og lytte/ imødekommenhed/ rummelighed/ kropslige og sanselige kompetencer. Idet at det er svært at være lytte/imødekommende/rummelig/kropslig og sanselig uden nærvær. Samtidig er det svært at være afgrænset/være i sig selv, hvis man ikke er groundedet/ centreret."</p> <p>If5: " Puh, jeg kunne have sat mange flere krydser, men jeg synes også at det er en lidt rodet liste, hvor jeg ikke helt synes at alle punkterne kan kaldes kompetencer.... Men nærmere begreber eller andet.. det hele menneske, er meget centralt for os at arbejde med, men er det en kompetence, på linje med at undervise..? Måske er det bare mig ;)".</p>
-------------	---

<p>Begreber</p>	<p>If5: "Igen synes jeg det er svært at begrænse det til 4 krydser..men flere punkter er vel også det samme..? (nuet - nærvær og holistisk - helhedssyn og fænomenologi – accept - åbenhed rummer også på en måde det samme meget vigtige mener jeg...)"</p>
<p>Metoder</p>	<p>If6: "Det giver ikke mening for mig kun at sætte 3 krydser her, hvor jeg ser flere metoder som centrale."</p> <p>If7: Generelt prøvede jeg for mig selv at blive klar på hvilke af ordene jeg opfatter som en metode frem for noget andet, så det er mere dem jeg har valgt ud fra end fra alle ordene...</p> <p>If8: Hmm, jeg synes igen noget er det samme fx verbalisering, verbalisering af kropsoplevelser og afs.pæd. dialog..Og så måske alligevel ikke?</p>

2.4 Analyse af kvantitativ empiri

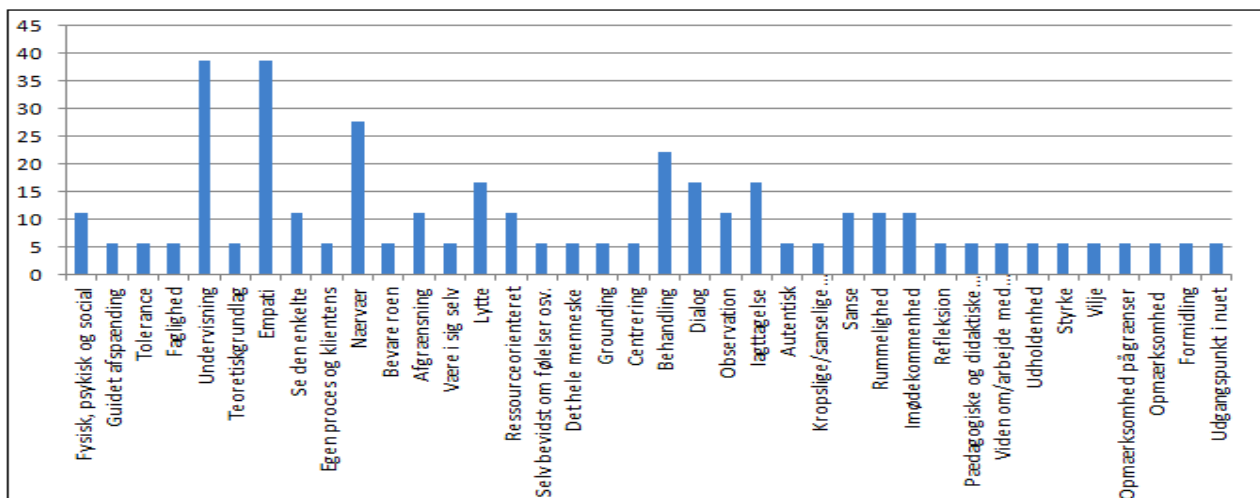
Dette afsnit er opbygget omkring de fire kategorier. Under hver kategori præsenteres analyse af kvantitativ empiri fra del 1 opstillet i søjlediagram, herunder indkredsning af fællestræk.

Denne procedure gentages ved del 2.

2.4.1 Kompetencer

I nedenstående afsnit præsenteres kvantitative resultater samt indkredses fællestræk fra del 1 og del 2 om kategorien kompetencer:

2.4.1.1 Centrale kompetencer fra del 1-individet

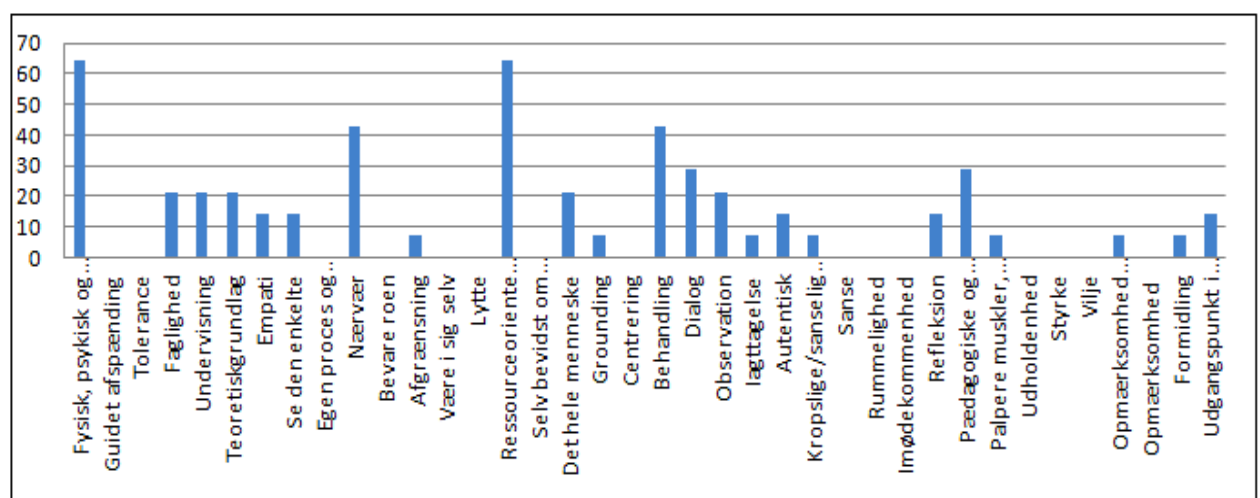
Diagrammet afspejler de af IG nævnte centrale kompetencer samt den procentvise fordeling af hvor mange If'er, der har nævnt det enkelte element i del 1.

Der nævnes i alt 38 kompetencer. Procentsatsen strækker sig fra 5,6 % til 38,8 %. Ud af de 38 kompetencer er 23 elementer nævnt af en enkelt If (svarende til 5,6 %). Dvs. at 15 kompetencer er nævnt af mere end én If og kan dermed indkredses som fællestræk:

Fysisk/psykisk og social, undervisning, empati, se den enkelte, nærvær, afgrænsning, lytte, ressourceorienteret, behandling, dialog, observation, iagttagelse, sanse, rummelighed og imødekommenhed

Heraf er der tre elementer, der skiller sig ud: undervisning og empati: 38,8 % og nærvær: 27,8 %

2.4.1.2 Centrale Kompetencer fra del 2 - fællesskabet

Diagrammet afspejler de af IG afkrydsede centrale kompetencer samt den procentvise fordeling af hvor mange If'er, der har afkrydset det enkelte element i del 2.

Ud af 38 muligheder har IG's krydser (5 pr. If) fordelt sig på 23 kompetencer; heraf markeres 16 kompetencer af mere end én If.

15 elementer "forsvinder": *guidet afspænding, tolerance, egen proces og klientens proces, bevare roen, være i sig selv, lytte, selv bevidst om følelser o. lign, sanselse, rummelighed, imødekommenhed, udholdenhed, styrke, vilje og opmærksomhed*. Alle har en besvarelsesprocent på 0 %.

Yderligere "forsvinder" syv elementer; *afgrænsning, grounding, iagttagelse, kropslig/sanselig, palpere muskler, opmærksomhed og formidling*. Alle med en procentsats på 7,1%, hvilket svarer til, at én har afkrydset dem. Dvs. at 16 kompetencer kan indkredses som fællestræk;

Fysisk/psykisk og social, faglighed, undervisning, teoretisk grundlag, empati, se den enkelte, nærvær, ressourceorienteret, det hele menneske, behandling, dialog, observation, autentisk, refleksion, pædagogiske og didaktiske overvejelser og udgangspunkt i kroppen.

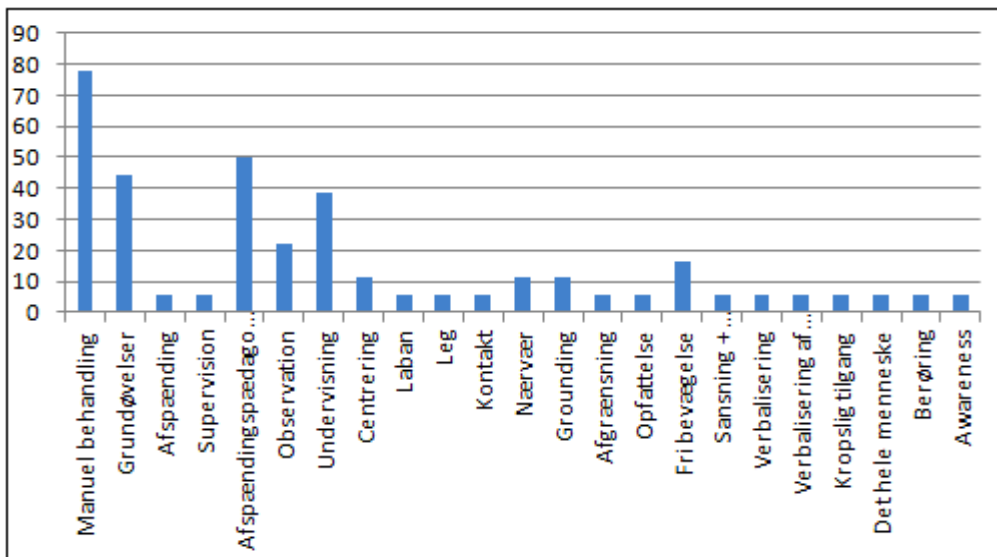
Seks elementer skiller sig ud:

Fysisk, psykisk og social og ressourceorienteret: 64,3 %, behandling og nærvær: 42,9 %, samt dialog og pædagogiske og didaktiske overvejelser: 28,6 %

2.4.2 Metoder

I nedenstående afsnit præsenteres kvantitative resultater samt indkredses fællestræk fra del 1 og del 2 om kategorien metoder:

2.4.2.1 Centrale metoder fra del 1 - individet

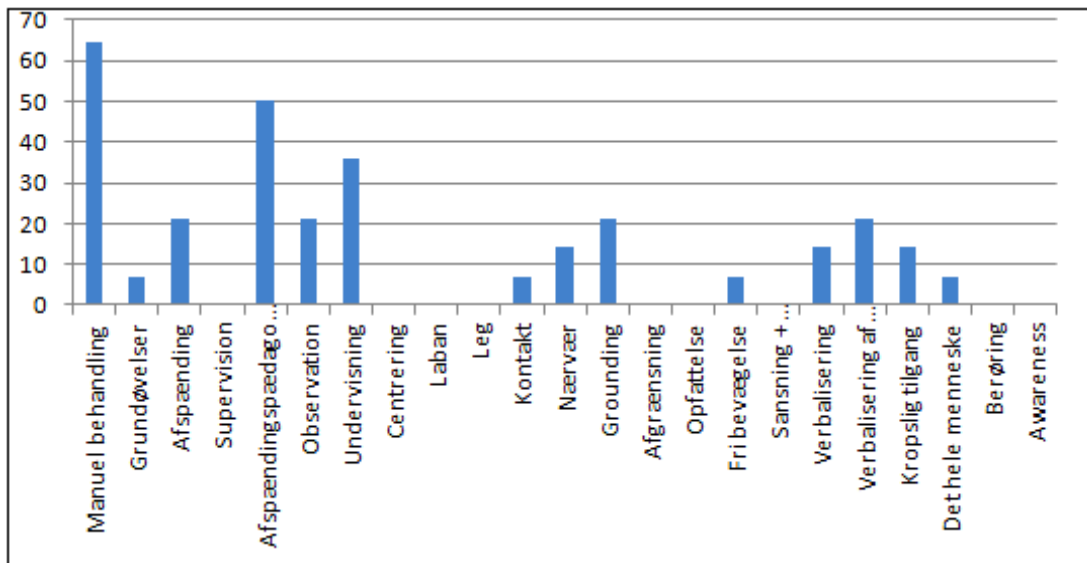
Diagrammet afspejler de af IG nævnte centrale metoder samt den procentvise fordeling af hvor mange If'er, der har nævnt det enkelte element i del 1.

Der nævnes i alt 23 metoder. Procentsatsen strækker sig fra 5,6 % til 77,8 %. Ud af de 23 metoder er 14 elementer nævnt af én If (svarende til 5,6 %). Dvs. at ni metoder er nævnt af mere end én If og kan dermed indkredses som fællestræk:

Manuel behandling, grundøvelser, afspændingspædagogisk dialog, observation, undervisning, centrering, nærvær, grounding og fri bevægelse.

Heraf skiller fire elementer sig ud: Manuel behandling: 77,8 %, Afspændingspædagogisk dialog: 50 %, Grundøvelser: 44,4 % og Undervisning: 38,8 %.

2.4.2.2 Centrale metoder fra del 2- fællesskabet

Diagrammet afspejler de af IG afkrydsede metoder samt den procentvise fordeling af hvor mange If'er, der har afkrydset det enkelte element i del 2.

Ud af 23 muligheder har IG's krydsers (3 pr. If) fordelt sig på 14 metoder. Heraf markeres 10 metoder af mere end én If.

Ni elementer "forsvinder": *supervision, centrering, laban, leg, afgrænsning, opfattelse, sansning + sanseintegration, berøring og awareness* - alle med en besvarelsesprocent på 0 %.

Yderligere "forsvinder" fire elementer; *grundøvelser, kontakt, fri bevægelse og det hele menneske*. Alle med en procentsats på 7,1 %, svarende til at én If har sat kryds her. Dvs. at 10 metoder kan indkredses som fællestræk;

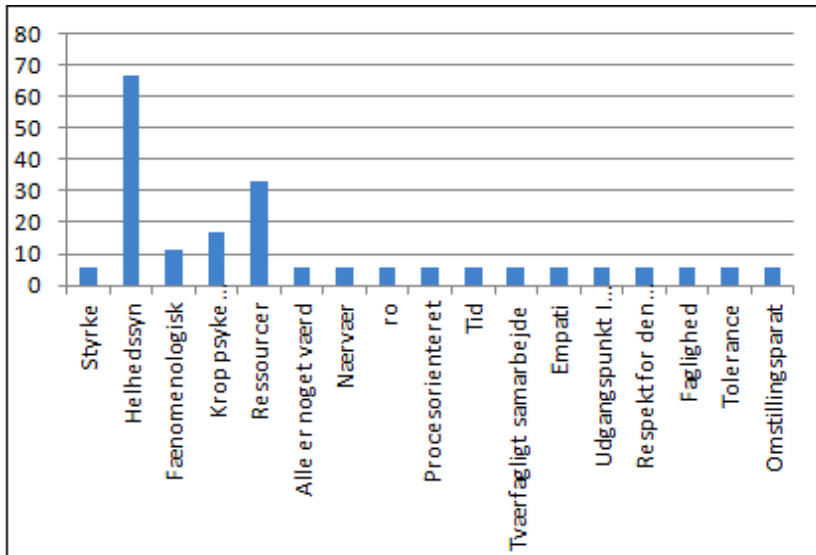
Manuel behandling, afspænding, afspændingspædagogisk dialog, observation, undervisning, nærvær, grounding, verbalisering, verbalisering af kropsoplevelser og kropslig tilgang.

Heraf skiller tre metoder sig ud: Manuel behandling:64,3 %, afspændingspædagogisk dialog: 50 % og undervisning:35,7 %.

2.4.3 Værdier

I nedenstående afsnit præsenteres kvantitative resultater samt indkredses fællestræk fra del 1 og del 2 om kategorien værdier:

2.4.3.1 Centrale Værdier fra del 1 -Individet

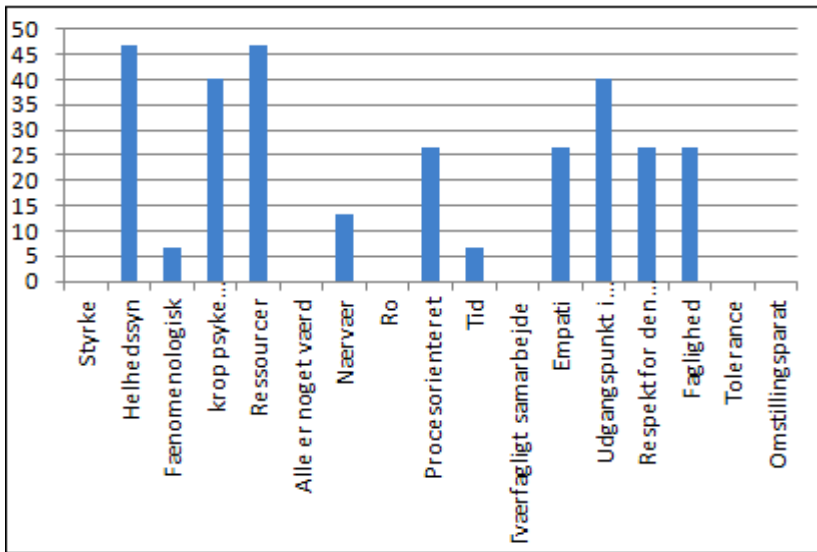
Diagrammet afspejler de af IG nævnte værdier samt den procentvise fordeling af hvor mange If'er, der har nævnt det enkelte element i del 1.

Der nævnes i alt 17 værdier. Procentsatsen strækker sig fra 5,6 % til 66,7 %. Ud af de 17 værdier er 13 elementer nævnt af én If (svarende til 5,6 %). Dvs. at fire værdier er nævnt af mere end én If og kan dermed indkredses som fællestræk:

Helhedssyn, fænomenologisk, krop/psyke-sammenhæng og ressourcer.

***Heraf er der to elementer der skiller sig ud;
Helhedssyn med 66,7 % og ressourcer med 33,3 %.***

2.4.3.2 Centrale Værdier fra del 2- fællesskabet

Diagrammet afspejler de af IG afkrydsede værdier samt den procentvise fordeling af hvor mange If'er, der har afkrydset det enkelte element i del 2.

Ud af 17 muligheder har IG's krydser (3 pr. If) fordelt sig på 11 værdier. Heraf markeres ni elementer af mere end én If.

Seks elementer "forsvinder": *styrke, alle er noget værd, ro, tværfagligt samarbejde, omstillingsparat og tolerance*, som alle har en besvarelsesprocent på 0 %.

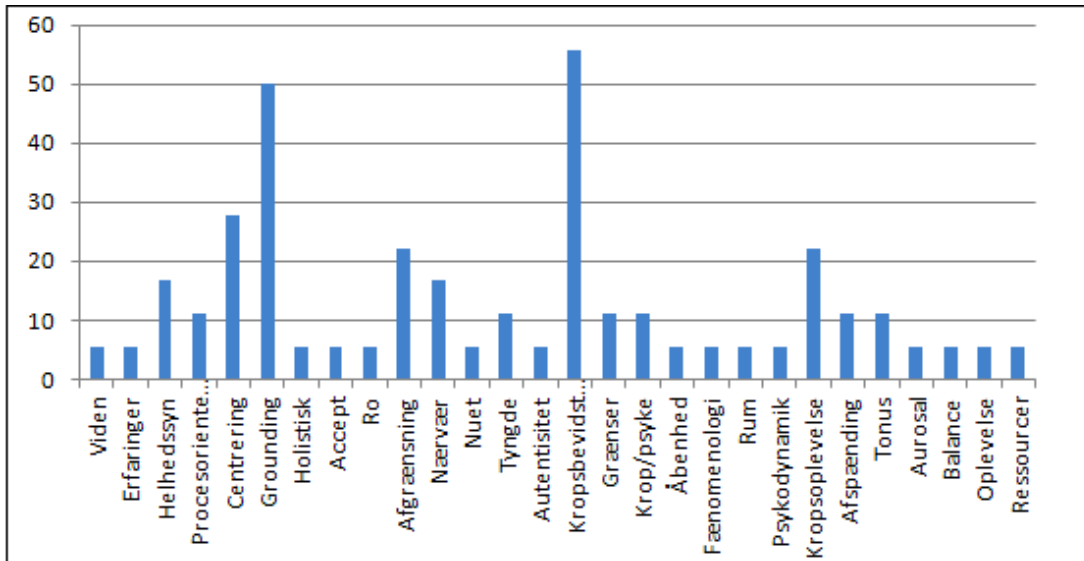
Yderligere "forsvinder" to elementer; *fænomenologisk og tid*. Begge har en procentsats på 7,1 %, hvilket svarer til, at én If har sat kryds her. Dvs. at ni værdier kan indkredses som fællestræk;

Helhedssyn, krop/psykesammenhæng, ressourcer, nærvær, procesorienteret, empati, udgangspunkt i kroppen, respekt for den enkelte og faglighed.

Hvoraf fire elementer skiller sig ud; Helhedssyn & ressourcer: 46,7 % og krop/psykesammenhæng og udgangspunkt i kroppen: 40 %.

2.4.4 Begreber

2.4.4.1 Centrale Begreber del 1- individet

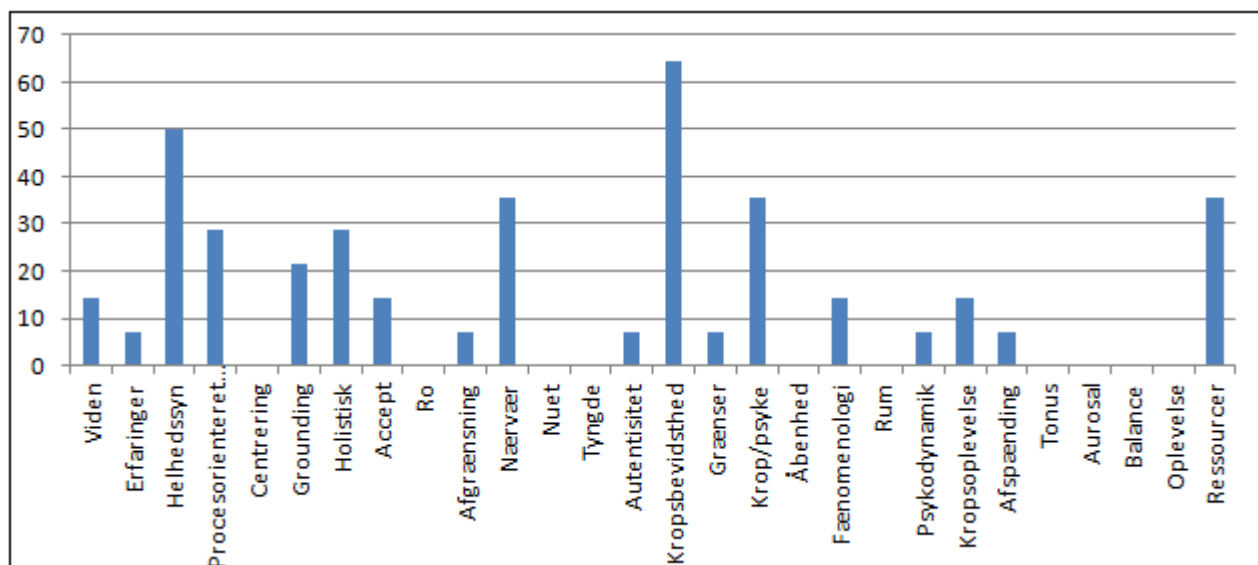
Diagrammet afspejler de af IG nævnte centrale begreber samt den procentvise fordeling af hvor mange If'er, der har nævnt det enkelte element i del 1.

Der nævnes i alt 28 begreber. Procentsatsen strækker sig fra 5,6 % til 55,6 %. Ud af de 28 begreber er 13 elementer nævnt af én If (svarende til 5,6 %). Dvs. at 13 begreber er nævnt af mere end én If og kan dermed indkredses som fællestræk:

Helhedssyn, procesorienteret undervisning, centrering, grounding, afgrænsning, nærvær, tyngde, kropsbevidsthed, grænser, krop/psyke, kropsoplevelse, afspænding og tonus

Heraf skiller tre begreber sig ud: Kropsbevidsthed: 55,6 %, Grounding:50 % og Centrering:27,8 %.

2.4.4.2 Centrale begreber fra del 2 - fællesskabet

Diagrammet afspejler de af IG afkrydsede begreber samt den procentvise fordeling af hvor mange If'er, der har afkrydset det enkelte element i del 2.

Ud af 28 muligheder har IG's krydser (4 pr. If) fordelt sig på 18 begreber. Heraf markeres 12 elementer af mere end én If.

10 elementer "forsvinder": *centrering, ro, nuet, tyngde, åbenhed, rum, tonus, arousal, balance og oplevelse*, som alle har en besvarelsesprocent på 0 %.

Yderligere "forsvinder" seks elementer; *Erfaringer, afgrænsning, autenticitet, grænser, psykodynamik og afspænding*. Alle med en procentsats på 7,1 %, hvilket svarer til at én If har sat kryds her. Dvs. at 12 begreber kan indkredses som fællestræk;

Viden, helhedssyn, procesorienteret undervisning, grounding, holistisk, accept, nærvær, kropsbevidsthed, krop/psyke, fænomenologi, kropsoplevelse og ressourcer.

Heraf skiller fem begreber sig ud; kropsbevidsthed:64,2 %, helhedssyn: 50 %

Ressourcer, krop/psyke og nærvær: 35,7 %, procesorienteret undervisning og

Holistisk: 28,6 %

3. Diskussion

Det følgende er opdelt efter de fire kategorier, hvor der indledningsvis indkredses kendetegn på tværs af del 1 og 2. Herefter diskuteres resultaterne fra undersøgelsen med teori og den sekundære empiri for deraf at finde ud af hvilken betydning elementerne har for det psykomotoriske fag og fagidentiteten. Ved indkredsning af kendetegn sammenholdes fællesstræk fra del 1 og 2 med hinanden. De fællesstræk, der fremtræder i begge spørgeskemaer, defineres som kendetegn. Der fokuseres ikke på kendetegnenes procentmæssige fordeling, da de to dele har forskelligt antal If'er, hvormed en sammenligning ikke er mulig.

Det er muligt rent kvantitativt at indkredse elementer, der er kendetegnende for både individet og fællesskabet. Dog kan man, med afsæt i IG's kvalitative udsagn, formode, at der for de studerende ikke er en klar fornemmelse af, hvad der kendetegner faget. Hermed må de kvantitative resultater ses i en større sammenhæng for at besvare P.

3.1 Kompetencer

lagttagelse, sanselse, lytte, afgrænsning, rummelighed og imødekommenhed.

Teoretisk grundlag, faglighed, det hele menneske, autentisk, refleksion, pædagogiske og didaktiske overvejelser og udgangspunkt i kroppen.

Fysisk/psykisk og social, undervisning, empati, se den enkelte, nærvær, ressourceorienteret, behandling, dialog og observation

- *Elementer indkredset som fællesstræk centrale for individet.*
- *Elementer indkredset som fællesstræk for fællesskabet.*
- *Elementer indkredset som fællesstræk for både individet og fællesskabet =*

KENDETEGN

I del 1 er der af IG udpeget 38 forskellige kompetencer, herunder både handlings- og relationskompetencer(Lauvås & Lauvås:2006). Dette kan afspejle påstanden om, at fagets kompetencer er bredt definerede(Knudsen & Larsen:2010). Da veldefinerede kompetencer er et vigtigt parameter for et fags identitet(Laursen mfl:2009), kan man forestille sig, at PMT fagets identitet er noget uklar. Det kan dog diskuteres, hvorvidt det nærmere tyder på en uklarhed ift., hvad fagets kompetencer egentligt er, eller om det afspejler at visse kompetencer er den enkelte praktikers(Wackerhausen:2002).

En uklarhed om fagets kompetencer understøttes af If1. Hun fortæller, at hun har svært ved at forklare andre, hvilke kompetencer faget indebærer, hvilket får hende til at føle, at faget bliver utydeligt. Udsagnet kan ses som menneskets grundlæggende behov for at kunne adskille sig fra andre (Jørgensen:2008). Dette stemmer godt overens med Knudsen & Larsen(2010), der påpeger, at faget ikke tydeligt adskiller sig fra andre, da PMT'er er kvalificerede til at udføre funktioner, der "tilhører" andre faggrupper.

Ved del 2 indkredses der 16 kompetencer, hvori relationskompetencerne også fremgår. Hermed kan man tolke, at IG anser relationskompetencerne som en relevant del af faget og PMT'ers fagidentitet generelt, og dermed ikke blot noget, der kendetegner individets praksis. Dog er der ved fællesskabet i højere grad, end ved del 1, vægtet de mere fagspecifikke kompetencer.

Ved sammenligning på tværs af resultaterne rummer kompetencerne dele af Schulz Jørgensens(2002)kategoriseringer: faglige handlekompetencer og personlige relationskompetencer, hvilket stemmer overens med Studieordningen(2006,s.10). Heri fremgår det at tilegnelsen af de såkaldte "bløde" kompetencer indebærer at kunne tilsidesætte sig selv for at indgå i menneskelige relationer som en kompetent PMT. Dette understøttes jf. Knudsen & Larsen(2010) af to praktiserende PMT'er. Dog bør dette i et vist omfang være kendetegnende for alle sundheds-professionelle (Muusmannrapporten:2006, Knudsen & Larsen:2010).

Hermed kan man forestille sig, at fagets kompetencer ikke medfører, en skelnen mellem eget fag og andres(Laursen mfl:2009). Ovenstående understøttes af Formanden for DF, der ønsker en større tydelighed omkring, hvad PMT'er kan bidrage med i et tværfagligt samarbejde(Burø & Auhagen:2011). En tydelighed der vil styrke en faggruppes samfundsmæssige betydning(Laursen mfl.:2009).

DAP's formand belyser, at PMT'er ofte har et blandet arbejdsliv, og at mange ansættes i andre type stillinger end PMT(Burø & Auhagen:2011). Man kan antage, at dette

faktum afspejles hos If2, der allerede inden endt uddannelse ser et behov for at supplere sin uddannelse: en tendens hun også ser ved andre PMT'er. Dette stemmer overens med en PMT i Knudsen & Larsen(2010), der påpeger, at hun må søge ansættelse i andre professionsbachelors jobfunktioner. En anden PMT påpeger, at man som PMT først må sælge faget for derefter at skabe sit eget job. Hvilket bl.a. kan tolkes som, at der er begrænset efterspørgsel på PMT'ers kompetencer(Knudsen & Larsen:2010). Med afsæt i dette antyder If2 altså en realistisk holdning til faget og egne kompetencer, hvilket er nødvendig for udvikling af et individs fagidentitet(Killén:2007).

Ud af de 38 kompetencer ses det, at visse af de nævnte elementer i høj grad er fokuseret på fagpersonen og ikke klienten fx; *"egen proces og klientens"*, *"være i sig selv"* og *"selv bevidst om følelser osv."*. Dette stemmer overens med studieordningens(2006) "krav" om at kunne tilsidesætte sig selv for klienten. Mange af disse elementer er dog kun nævnt af en enkelt If og kan med afsæt heri tyde på, at individet inddrager sig selv i praksis. Altså en individuel opfattelse af, hvilke kompetencer en PMT kan bidrage med som fagperson, samt hvad der er nødvendigt for, at hun kan optræde professionelt. Denne individualitet indenfor faget(Smistrup:2004) kommer ligeledes til udtryk ved If4, der oplever at de nævnte kompetencer lapper ind over hinanden. Hermed kan man overveje, hvorvidt flere elementer dækker over den samme kompetence og dermed fremstår som bredt definerede for omverdenen, eller om det netop er udtryk for de individuelle identiteter indenfor faget. If5 stiller spørgsmål ved, hvorvidt alle elementerne er kompetencer, hvilket kan ses som den realistiske og kritiske holdning til egne kompetencer, der er nødvendig for at opleve en kompetence som en styrke(Hjort:2005). Omvendt kan udsagnet afspejle, at individet forholder sig kritisk til fællesskabet og den kollektive identifikation, hvormed der ikke er et tilhørsforhold til gruppen, og en tydelig forestilling om, hvad der adskiller gruppen fra andre faggrupper(Jørgensen:2008), hvilket må ses som en svaghed for fagidentiteten(Wackerhausen:2002).

Delkonklusion

Der nævnes i alt 38 kompetencer ved individet, hvoraf 16 går igen ved fællesskabet. På baggrund af dette indkredses ni kendetegn.

Ud fra ovenstående synes PMT faget noget uklar, hvilket også opleves af IG. Hermed kan faget ikke klart adskilles fra andre faggrupper, hvorfor faggruppens samfundsmæssige betydning virker udvisket. Dog gives der et billede af en eksisterende fagidentitet blandt IG.

3.2 Metoder

Grundøvelser, centrering, og fri bevægelse

Afspænding, verbalisering, verbalisering af kropsoplevelser og kropslig tilgang

*Manuel behandling, afspændingspædagogisk dialog, observation, undervisning,
nærvær og grounding*

- *Elementer indkredset som fællestræk centrale for individet*
- *Elementer indkredset som fællestræk for fællesskabet*
- *Elementer indkredset som fællestræk for både individet og fællesskabet =*

KENDETEGN

Der er i del 1 nævnt 23 centrale metoder for individet. En stor del af de metoder, der kun er nævnt af én enkelt If, er metoder, der anvendes indenfor og på tværs af de grundlæggende elementer gennem hele uddannelsen på PMU(Studieordningen:2006), hvormed man kan antage, at individerne overordnede er enige om, hvad der er centralt for faget.

Ud af de 23 nævnte metoder er 10 indkredset som fællestræk for fællesskabet. De fleste af de elementer, der bortfalder, er de, der kun nævnes af én If i del 1. Med afsæt heri kan man formode, at der også indenfor fællesskabet er en vis enighed om, hvad der er centrale metoder, for faget og dermed hvad der egner sig bedst for det psykomotoriske arbejde i praksis(Ejrnæs:2004).

Sammenligner man på tværs af resultaterne, indkredses der seks metoder, der kendetegner både individet og fællesskabet. Heraf er der tre metoder; *Manuel behandling, afspændingspædagogisk dialog og undervisning*, der er markeret højt i begge undersøgelser. Dette kan tolkes som en overensstemmelse mellem, hvad der karakteriserer individets og fællesskabets oplevelse af centrale metoder, og at metoderne, opleves som konkret definerede af IG. Og dermed er kendetegnende for faget i praksis, således det adskiller sig fra andre faggrupper(Wacherhausen:2002).

Omvendt ses en uenighed, da metoden *grundøvelser* har 44.4 % og 7.1 % ved hhv. individet og fællesskabet. Denne metode fremgår som et vigtigt element i studieordningen(2006), hvormed man kan antage, at metoderne for fællesskabet ikke nødvendigvis er kendetegnende for og/eller klart definerede i faget. Dette understøttes ved Knudsen og Larsen(2010), hvor en PMT taler om, at de metoder, hun har lært igennem uddannelsen, ikke er anvendelige i praksis. Samtidig udtrykker DF's formand, at han intet ved om PMT'ers metoder(Burø & Auhagen:2011). Hvilket tyder på, at individets oplevelse af, hvad der er centrale metoder, ikke nødvendigvis er tydeligt for omgivelserne.

En generel betragtning er dog, at alle nævnte metoder er praksisværktøjer/"håndværk", hvorfor de skriftlige/teoretiske metoder, som fx journalføring og didaktiske programmer, ikke er nævnt som metode. Man kan derfor formode, at IG i høj grad forbinder centrale metoder med deres håndværk i praksis. En stor del af praksisundervisningen på PMU baseres på selvoplevelse og personlig udvikling. Indlæringen af fagets metoder sker dels gennem integration af teoretisk viden, praktiske kundskaber og den studerendes egne oplevelser med metoderne(Studieordningen:2006, s.10).

Ifølge Knudsen & Larsen(2010) kan denne tilgang på PMU dog medføre, at fokus ligger på personlig udvikling frem for professionel læring. Dermed er det muligt, at det i kraft af denne personlige integration kan blive vanskeligt for PMT'er at skelne mellem, hvad der bygger på personlige oplevelser med en metode, og hvad der er et fagligt metodevalg. Hvilket kan være, hvad der afspejles hos If7 og If8, der i del 2 begge taler ud fra egen person på trods af, at der spørges til fællesskabet.

If8 spørger, om nogen af de nævnte metoder ikke dækker over hinanden, men bliver herefter usikker på sit udsagn. Denne usikkerhed kan skyldes, at der netop i del 2 spørges til fællesskabet, og at vedkommende dermed forsøger at skelne mellem egne oplevelser og faglige synspunkter. If7 taler i overensstemmelse hermed og tilføjer endnu en dimension, idet hun: "*prøvede for sig selv at blive klar over..*". Dette udsagn kan betyde, at metoderne for hende er blevet naturlige og selvfølgelige. Samt at de i hverdagen indgår som en form for tavs viden(Wackerhausen:2002) og dermed ikke tillægges særlig betydning, men kan jf. ovenstående ligeledes afspejle den personlige dimension, der for en PMT ligger i fagets metoder.

Fagets metoder bygger på fagets værdigrundlag(Studieordningen:2006,s.8), hvilket afspejles i de nævnte metoder, der i nogen grad er identiske med de værdier, som IG

har nævnt. Dette er i overensstemmelse med Wackerhausens(2002) udsagn om, at metoder og praktikerens håndtering af opgaver bygger på grundlæggende værdier for faget.

I undersøgelsen af Knudsen & Larsen(2010) taler PMT'er om metoder som værende særlige for fagidentiteten og ikke konkrete kompetencer, hvormed man kan formode, at metoderne er særligt kendetegnende for den enkelte PMT og faget(Ejrnæs:2004). Denne tilgang kan ses som en styrke for faget(Knudsen & Larsen:2010), samt give en sikkerhed både for individets og fællesskabets oplevelse af fagidentitet.

Ifølge Burø & Auhagen(2011) tilpasses fagets metoder det enkelte individ og kan dermed ikke ses som en ensrettet størrelse. Dette er en af hovedværdierne bag alle PMTmetoderne: *at kunne møde det enkelte menneske*(Studieordningen:2006). Dog er faget, med denne tilgang, svært at evidensbasere. Den manglende evidensbaseret DF's formand som en udfordring for PMT'er, da dette er vidensnormen i sundhedsvæsenet(Burø & Auhagen:2011). Hvormed man kan antage, at fagets metoder både har en styrkende og en svækkende effekt på faget og fagidentiteten afhængigt af øjnene, der ser.

Delkonklusion

Der indkredses 23 metoder for individet, heraf er 10 indkredset for fællesskabet og seks som kendetegn for både individet og fællesskabet. Metoderne er særligt kendetegnene for faget, hvormed de kan ses som en styrke for faget og fagidentiteten. Dog kan tilegnelsen af metoderne have en svækkende effekt på faget i kraft af den manglende evidens.

3.3 Værdier

Fænomenologisk

Nærvær, procesorienteret, empati, udgangspunkt i kroppen, respekt for den enkelte og faglighed

Helhedssyn, krop/psyke-sammenhæng og ressourcer

- *Elementer indkredset som fællestræk centrale for individet*
- ◆ *Elementer indkredset som fællestræk for fællesskabet*
- ◆ *Elementer indkredset som fællestræk for både individet og fællesskabet = KENDETEGN*

Der nævnes 17 centrale værdier for individet, hvoraf fire er indkredset som fællestræk og dermed individets kollektive værdier. Man kan formode, at de 13 værdier, der frafalder, er (fag)personlige værdier og dermed et grundlæggende element fra individets personlige identitet (Jørgensen:2008). Wiberg (2009) taler om, at personlige værdier vil afspejles i individets tilgang til læring af en given færdighed. Dermed kan man antage, at alle 17 værdier er centrale og dermed vil spille ind på den enkelte fagpersons tilgang til faget. Altså kan værdierne have betydning for individets fagidentitet uden nødvendigvis at være indlært i en faglig sammenhæng som kendetegnende for faget og fællesskabet.

Ud af de 17 værdier er der indkredset ni som centrale for fællesskabet. IG har indkredset fællestræk som *respekt for den enkelte, empati og nærvær*, men også *faglighed, helhedssyn og udgangspunkt i kroppen* ses centrale værdier for fællesskabet. Der kan altså indkredses flere værdier ved fællesskabet end ved individet. Hvormed man kan formode, at værdierne på PMU er læringens indhold (Wiberg:2009). Dette understøttes af Broks (2011) undersøgelse, hvor alle 3 grupper peger på ovenstående værdier som væsentlige for fagidentiteten. Dermed er der overensstemmelse mellem de indkredsede værdier ved fællesskabet i denne undersøgelse og værdier, der anses som centrale blandt PMT'er generelt. De værdier der bortfalder ved del 2, kan altså ses som de kompromiser, individet må indgå for at være en del af fællesskabet (Smistrup:2004).

Af de 17 værdier er tre kendetegnende for både individet og fællesskabet. Desuden er der overensstemmelse mellem de to værdier, der er markeret højest i del 1 og 2.

Disse nævnes også i studieordningen(2006), hvormed man kan tolke, at de to værdier i høj grad kendetegner faget. Med afsæt i ovenstående kan man forestille sig, at individet og fællesskabet har en gensidig indflydelse på hinanden, hvilket kendetegner fagidentitet(Smistrup:2004). I Studieordningen(2006) fremgår, at uddannelsens værdigrundlag integreres i læringsprocesser og arbejdsprocesser på uddannelsen. Man kan dermed formode, at værdierne er blevet integreret igennem uddannelsen som en del af læringens indhold og nu implicit opleves som grundlæggende for det enkelte individ(Wiberg:2009).

I studieordningen(2006) beskrives det, at udviklingen af fagets værdier må finde sted dels igennem egen udvikling og dels igennem praksis(ibid. s.8-9). Ud fra dette er værdigrundlaget altså et væsentligt fundament for tilegnelse af fagets faglige kvalifikationer, håndteringen af disse i praksis samt udvikling og tilegnelsen af kompetencer og metoder. Hvorvidt dette er gældende for IG, kan der med udgangspunkt i en kvantitativ undersøgelse ikke konkluderes på. Dog ses det, at kategorien værdier og de dertilhørende elementer er de eneste, der igennem begge undersøgelser ikke er blevet forklaret eller begrundet af IG. Flere af de indkredsede værdier er ligeledes enslydende med IG's udsagn om centrale elementer ved de andre kategorier. Hvilket samlet set giver et billede af, at værdierne generelt er centrale og noget grundlæggende for PMT'er.

De indkredsede værdier understøttes af Brok(2011), der konkluderer, at enigheden om grundlæggende værdier er en styrke for faget uanset titel. Burø & Auhagen(2011) omtaler PMT værdier som "bløde" og påpeger, at de vanskeliggør en evidensbaseret af faget. Altså er de indkredsede værdier både en styrkende og svækkende for faget, og dermed er en enighed om værdier blandt PMT'er ikke nødvendigvis en styrke for fagidentiteten.

Delkonklusion

Der nævnes 17 værdier som centrale for individet, ni for fællesskabet, og der indkredsdes tre som kendetegnende for individet og fællesskabet.

Værdierne er centrale og noget grundlæggende for PMT'er, hvormed de i høj grad kendetegner faget. Samtidig er der blandt PMT'er enighed om de indkredsede værdier, hvormed værdierne synes styrkende for faget. Dog betegnes værdierne som bløde og vanskeliggør evidensbaseret, hvormed faget svækkes udadtil

3.4 Begreber

Centrering, afgrænsning, tyngde, grænser, afspænding og tonus

Viden, holistisk, accept, ressourcer og fænomenologi

Kropsoplevelse, helhedssyn, procesorienteret, grounding, nærvær, kropsbevidsthed og krop/psyke

- *Elementer indkredset som fællestræk centrale for individet*
- *Elementer indkredset som fællestræk centrale for fællesskabet*
- *Elementer indkredset som fællestræk for både individet og fællesskabet =*
KENDETEGN

Der nævnes 28 begreber, hvoraf 13 indkredses som fællestræk for individet. Dette kan tolkes som, at der blandt individerne i en vis udstrækning er en form for fælles sprog, hvilket er samstemmende med Brok's(2011) undersøgelse, hvor der ligeledes er "kerneord", der går igen på tværs af årgange og fagtitel. Det kan formodes, at de nævnte og i særdeleshed de indkredsede begreber af IG opleves som væsentlige i kommunikationen med fagfæller og dermed understøtter udviklingen af fagidentitet(Wahlgren & Aarkrog:2004).

Med udgangspunkt i de 28 elementer er der i del 2 indkredset 10 elementer, der kan anses som fællestræk. Mange af de begreber, der forsvinder, er i en vis grad empiriske og målbare fx *tonus, arousal, tyngde og afspænding*, hvormed de 10, der indkredses, kan ses som abstrakte(Chinn & Kramer:2005).

Sammenligner vi på tværs, indkredses der ni begreber som kendetegnene for både individet og fællesskabet. Set i lyset af Chinn & Kramer(2005) er disse begreber abstrakte og kan altså ikke observeres direkte. Netop det at kunne begrebsliggøre en forudsætning for udvikling af faget og dets metoder(Killén:2007). Og man kan formode, at de abstrakte begreber kan være en forhindring i sådan en kontekst. Da fælles sprog og definerede begreber ses som et vigtigt element for en fagpersons tilknytning til faget (Wackerhausen:2002, Wahlgren & Aarkrog:2004).

Blandt de indkredsede begreber er bl.a. *kropsbevidsthed og kropsoplevelse*, hvor førstnævnte er højest markeret ved både del 1 og 2. Det psykomotoriske arbejde tager udgangspunkt i kroppen og bygger på tilliden til, at det enkelte menneske igennem kropsbevidsthed og kropsoplevelse kan vurdere, hvad der er bedst for det i en given situation (Studieordningen:2006 s.8). De to begreber er altså centrale i PMT-arbejdet, hvilket understøttes af Brok(2011), der konkluderer, at kropsbevidsthed er et kerneord for faget. Dog påpeger Andresen(2007), at der indenfor faget er forskel på definitionerne af de to ovenstående begreber. Set i lyset af dette, samt at begreberne er abstrakt defineret, kan man forestille sig, at kommunikation mellem PMT'er besværliggøres(Villumsen:2007).

Denne problematik understøttes af If3, der i sit udsagn påpeger, at PMT'er bruger faste udtryk i troen på, at de taler om det samme. Dog antager hun, at begreberne er præget af individuelle forståelser, og er samtidig i tvivl om, hvad de egentligt dækker over. Man kan tolke, at denne If ser et behov for et fælles sprog, hvilket er vigtigt for den enkeltes udvikling af fagidentitet og oplevelse af tilhørsforhold til gruppen(Wahlgren & Aarkrog:2004). If5 påpeger i sin udtalelse, at der for hende er flere elementer, der dækker over det samme blot sagt med forskellige ord/begreber, som fx nærvær og nuet. Denne divergens i ordvalg kan ligeså skyldes menneskets subjektive opfattelse af et begreb og implicite forestilling om, at andres opfattelse er den samme(Chinn & Kramer:2005). Hvormed problematikken ikke nødvendigvis er enestående for PMT'er.

IG påpeger dermed to problematikker; dels at det samme ord anvendes, men ikke nødvendigvis har det samme indhold, og dels at forskellige ord anvendes om begreber, som opfattes som havende det samme indhold. Denne problematik understøttes af Villumsen(2007), der har forsøgt at evidensbasere og definere PMT begreber, da det efter hans mening er nødvendigt for at kunne indgå i en faglig diskussion.

Delkonklusion

Der nævnes 28 begreber af individet, heraf indkredsnes 10 begreber som centrale for fællesskabet. Der kan indkredsnes ni begreber, som kendetegner både individet og fællesskabet.

Det kan tolkes, at der er en form for fælles sprog blandt PMT'er, hvilket er en styrke for et fag. Dog er flere begreber abstrakte. Ligeledes ses en divergens, idet begreberne enten har samme navn, men forskelligt indhold, eller forskelligt navn, men det samme indhold. Dette kan samlet set anses som svækkende for faget og medlemmernes oplevelse af fagidentitet.

4. Metodekritik

I dette afsnit vurderes eventuelle bias ved undersøgelsen, tolkningen af teori og sekundær empiri samt resultaternes validitet, reliabilitet, generaliserbarhed, da dette samlet set har betydning for undersøgelsens kvalitet (Andersen:2008).

Først forholder vi os til spørgeskemaerne og vurderer disse ud fra de parametre, der er afgørende ved kvantitative undersøgelser. Derefter følger en gennemgang af analysemetoden, informantgruppen og vores indflydelse på teori, samt sekundær empiri og dermed undersøgelsen som helhed.

Del 1

Del 1 har et eksplorativt udgangspunkt og kan dermed kritiseres for at være fremstillet på baggrund af læst teori. Vi har fokuseret på fire kategorier ud fra generel teori om fag og fagidentitet, hvilket har sat en ydre ramme for den eksplorative tilgang. Derfor spørger vi muligvis til kategorier, som umiddelbart ikke opleves som centrale for denne IG. I og med at vi ikke har eksempler på PMT-litteratur om fag og fagidentitet, bliver relevansen endnu mere uvis, da vi spørger til kategorier, som synes relevante for fag generelt.

På trods af inddragelse af pilotdeltagere ved udarbejdelsen vil alle faldgruber ved enkelte spørgsmål aldrig kunne afdækkes. I kraft af del 1's åbne svarmuligheder var det her især vanskeligt at forudsige, hvorvidt spørgeskemaet var præciseret nok, hvor stor en mængde data, der ville blive indsamlet, og om disse overhovedet kunne anvendes i en kvantitativ analyse. Der kan altså være opstået en fundamental usikkerhed i forbindelse med del 1, idet det er umuligt at vide, om formuleringerne bliver opfattet på en anden måde end intenderet (Münster; 2007, Olsen; 2006). Samtidig har vi bevidst, ikke begrebsdefineret de enkelte kategorier, hvilket oftest er afgørende i en spørgeskemaundersøgelse og i særdeleshed, når der ønskes kvantitativ undersøgelse (Andersen;2008). Vores primære formål var at få IG's subjektive oplevelse af, hvad, de mener, er centralt og dermed kendetegnende for de enkelte kategorier, hvorfor defineringen er fravalgt. Data er derfor kontekstafhængige og påvirket af betydningsvidde og subjektive bibetydninger (Olsen; 2006).

Vi finder dog resultaterne fra del 1 valide, da det er IG's egne ord, der anvendes til videre brug. Metoden gav mulighed for indsamling af en stor mængde data om et ubelyst felt. Desuden ønskede vi at bevare en objektivitet, således at vores position ikke ville influere på IG's svar. Set i dette lys finder vi ligeledes metoden og de indsamlede data valide og reliabile.

Del 2

Del 2 er udarbejdet som en surveyundersøgelse med inspiration fra Interessentmodellen. Interessentmodellen bygger dog på grundlag af data fra et større og bredere felt. Del 2 er opbygget efter data fra del 1, og det er disse data, der har afgjort svarkategorierne. Dette er primært valgt af hensyn til IG, da det rent tidsmæssigt er hurtigere at afkrydse i allerede definerede felter (Münster:2007). Flere If'er gjorde ved del 1 opmærksomme på, at de brugte lang tid på besvarelsene, da de fandt emnet relevant og derfor gerne ville give en udtømmende besvarelse. Da IG er midt i en BA-periode, og da deres motivation for besvarelse kunne afhænge af tidsforbruget, fandt vi det nødvendigt at forsøge at begrænse tiden for besvarelse af del 2. Denne vurdering finder vi velbegrundet, da der ved del 2 rent faktisk var et frafald i IG.

Vi måtte desuden erkende, at der ved den eksplorative tilgang fremkom store mængder data, som krævede omfangsrig bearbejdning, set ift. den tid, der stilles til rådighed ved et BA-projekt. Opbygningen af del 2 var derfor et kompromis for at kunne besvare problemformuleringen og samtidig tage hensyn til ovenstående. For at del 1 og del 2 har det samme udgangspunkt, skulle del 2 undersøges efter samme metode som del 1. Dermed kan det diskuteres, hvorvidt resultaterne i del 2 er valide, da det er muligt, at IG ville nævne helt andre elementer, når der spørges til fællesskabet. Dog har ingen If'er påtalt dette i deres kvalitative udsagn, men enkelte If'er har stillet spørgsmålstejn ved hvorvidt de opstillede elementer tilhørte de enkelte kategorier.

IG blev i del 2 begrænset i deres afkrydsningsmuligheder ved hver kategori svarende til 15 % af de mulige i et forsøg på at begrænse mængden af data. Uden denne begrænsning kunne resultaterne have tegnet sig anderledes. Denne kritik understreges af en If, der valgte ikke at afkrydse ved en kategori, da vedkommende fandt flere elementer centrale. Dermed kan resultaterne i del 2 ikke ses som absolutte sandheder, når der skal svares på, hvad IG finder centralt for fællesskabet, og der kan derfor stilles spørgsmålstejn ved de fremkomne data's reliabilitet (Andersen:2008).

Spørgeskemaerne generelt

Ifølge Sepstrup (2007) er formålet med kvantitative undersøgelser at finde mønstre i mangfoldigheden og fokusere på et mindre antal kendetegn hos mange respondenter. Både eksplorative- og surveyundersøgelser har til formål at beskrive feltet blot med forskellige tilgange (Thisted:2001). Spørgeskemametoden valgte vi i forsøg på at indsamle et repræsentativt udsnit af empiri fra den valgte IG, hvilket vi i kraft af den store mængde data

mener, er lykkedes vha. metoden. Yderligere ønskede vi at besvare, hvorvidt der kunne indkredses fællestræk. Her finder vi også den kvantitative tilgang anvendelig og relevant, da den giver mulighed for at bevare objektiviteten uden vores fortolkning af data.

Metodetriangulering kan ses som en måde at styrke validiteten i et projekt. Man kan kompensere for svagheder i én metode ved at bruge andre metoder til at samle data om samme problemstilling (Sepstrup:2007, Thisted:2011). Vores ønske var en bred belysning af "det ukendte felt". Derfor valgte vi metodetriangulering i et forsøg på at opveje nogle af de svagheder, der er ved den kvantitative metode og spørgeskemaundersøgelser generelt. Dog er den kvalitative empiri svær at se som valid i anvendelsen. På trods af et forsøg på faglig objektivitet fra vores side vil den i en vis grad tolkes og indsættes i en kontekst af os, som muligvis ikke dækker over hvad If mente med sin udtalelse. Her kunne fx fokusgruppeinterview have øget troværdigheden og muligheden for, at IG kunne uddybe deres begrundelser (Thisted:2011). Dog var hensigten først og fremmest at beskrive feltet, og IG's udsagn er skrevet under hver kategori uden omskrivning af os. Set i det lys er metodetrianguleringen anvendelig og relevant. Især i A:3 finder vi de kvalitative udsagn brugbare som belæg for og supplement til tallenes svagheder.

Analyse af resultater

I analysen må det pointeres, at de to undersøgelser ikke har samme antal If'er, hvilket gør tallene svært sammenlignelige og dermed giver en del bias. Elementer, som i del 1 har højere procentsats, er fx "forsvundet" i del 2, eller elementer, hvor procentsatsen har ændret sig fra del 1 til del 2, kan alene afhænge af faldet i antal af If'er og ikke nødvendigvis afspejle en tydelig forskel mellem individ og fællesskab, hvilket påvirker indkredsningen af kendetegn. Vi har dog efterprøvet denne kritik: ved visse elementer kan denne sandsynlighed være gældende. Ved andre ikke, da procentsatsen med eller uden de frafaldne If'er ville resultere i et ændret udslag og en ændret procentsats.

Ydermere sammenlignes der med udgangspunkt i to undersøgelser, hvor data er indhentet på forskellig vis, hvilket må ses som en væsentlig kritik af resultaternes reliabilitet, når der sammenlignes på tværs af undersøgelserne og uddrages kendetegn.

I kraft af projektets problemformulering, har vi i analyse og diskussion fokuseret på fællestræk og kendetegn for at besvare problemformuleringen. Dette er ifølge Vallgård (2007) en nødvendighed ved komparative undersøgelser, især når mængden af data er stor.

Altså forsvinder de elementer, som en enkelt If fandt centralt for fællesskabet og individet. Ligeledes er der fremhævet resultater med en procentsats på over 27 % et valg truffet ud fra hvad, vi mente, var rimeligt og repræsentativt ift. antallet af If'er. Elementer, der som udgangspunkt kunne være interessante og berigende i forhold til en beskrivelse af feltet, kan altså i kraft af det indkredsede fokus være frafaldet undervejs.

Informanter

If. vores problemformulering ønskede vi at undersøge PMT'ers oplevelse af feltet. Set i lyset af dette finder vi ikke IG repræsentative for det undersøgte felt(Sepstrup:2007, Thisted:2011).

IG bestod af 20 studerende, hvoraf vi i del 1 har fået besvarelser fra 18 og del 2 fra 15.

If. Laursen mfl. (2009) har de studerende indflydelse på faget(A:2.1), og IG kan derfor ses som relevante ift. problemfeltet(Thisted:2011). Desuden er de kvantitative data trods fald i antal If'er i deres rå form alt andet lige et udtryk for det undersøgte felt. Dermed anser vi resultaterne som internt valide(Thisted:2011).

For at feltet er generaliserbart og repræsentativt for studerende ved PMU generelt, skulle IG have bestået af flere tilfældigt udvalgte studerende. I vores forarbejde overvejede vi at inddrage If'er fra begge skoler(Randers og Hillerød) for at imødekomme dette, men da uddannelserne først i 2009 indførte en fælles studieordning, udelukkede vi den mulighed, da vores sammenligningsgrundlag i analyserne dermed ikke ville have samme udgangspunkt. Derfor udelukkede vi også at inddrage If'er fra senere årgange, da disse også tager udgangspunkt i en anden studieordning.⁸

Hvis der skulle svares på, hvad der opleves som centralt for PMT'ers fagidentitet generelt, skulle alle PMT'er eller et tilfældigt repræsentativ herfra inddrages. Da kernefaglighed som nævnt i A:1 ændres løbende, er det muligt at fx praktiserende gennem tyve år ville belyse helt andre centrale elementer. Dermed må projektet i kraft af den valgte IG ses som en induktiv undersøgelse med mulighed for deduktion, hvis resultaterne skal kunne definere PMT'er generelt. Da der ikke findes empiri om problemfeltet, er der ikke mulighed for at sammenligne resultaterne, og dermed stiller vi os kritiske overfor, hvorvidt resultaterne er generaliserbare ift. PMT'ers fagidentitet generelt. Dog finder vi ved supplerende af sekundær empiri visse ligheder blandt PMT'er.

⁸ Den nye studieordning er modulopbygget og bl.a. eksaminer og praktikker er anderledes opbygget, ligeledes er der tilkøbt et tværfagligt modul og visse dele af litteraturen knyttet til de enkelte fag er ændret.

Vores indflydelse

Vores udgangspunkt for undersøgelsen var for bredt ift. de ressourcer, der er tildelt en BA.

Et præcist formål og gennemarbejdede procedurer er afgørende i spørgeskemaundersøgelser (Münster;2007, Andersen:2008). Vi måtte fravælge en del af undersøgelsen undervejs – dermed er det præsenterede ikke set i dets oprindelige kontekst. Ligeledes er mængden af litteratur omfattende, set ift. hvad der er relevant, for besvarelse af problemformuleringen. En mere kritisk stillingtagen til, hvorvidt dette var nødvendigt for at belyse et ukendt felt, kunne have begrænset teorien væsentligt.

Vi valgte at bevæge os ind i et felt, som vi i kraft af vores hypotese og vores position var i tvivl om, hvorvidt vi var habile til at undersøge. Dog finder vi metoden og den kvantitative tilgang anvendelig, når vi skal vurdere resultaternes reliabilitet. De kvantitative analysers objektivitet og den standardiserede måde anvendt til at fremhæve fællestræk og elementer med procentmæssige høje markeringer er netop idealet for kvantitative undersøgelser (Andersen:2008). Vi er dog bevidste om, at tolkning og anvendelse af sekundær empiri kan være præget af manglende objektivitet. Det kan diskuteres hvorvidt resultaterne fra den sekundære empiri er anvendelige som belæg: dels er den sekundære empiri taget ud af anden kontekst, og dels baseret på opgaver fra videregående uddannelser. Både analyser og diskussioner kan være præget af vores position, således at vores hypotese og rammerne skabt bl.a. gennem det teoretiske grundlag bliver fokus. Dermed kan væsentlige elementer være overset, og have medført bias i den måde som vi diskuterer resultaterne på, hvilket implicit må indgå i konklusionen.

5. Konklusion

I dette afsnit forholder vi os dels til vores problemformulering, undersøgelsens resultater samt vores hypotese. Der tages afsæt i de enkelte kategorier og laves derefter en opsamling.

Opgavens problemformulering:

Hvilke elementer oplever psykomotoriske terapeuter som centrale for faget?

På baggrund af dette:

Hvilke fællesstræk kan indkredses som kendetegnede for faget?

Hvordan kan de centrale elementer påvirke det psykomotoriske fag og de psykomotoriske terapeuters fagidentitet?

Kompetencer

Der nævnes i alt 38 kompetencer ved individet, hvoraf der er 16 der går igen ved fællesskabet.

På baggrund af dette indkredses der 9 kompetencer som kendetegn for individet og fællesskabet: *Fysisk/psykisk og social, undervisning, empati, se den enkelte, nærvær, ressourceorienteret, behandling, dialog og observation*

Gældende for centrale elementer ved både individet, fællesskabet og kendetegnene er, at disse indeholder handlings- og relationskompetencer. De indkredsede kendetegn giver rent kvantitativt et billede af klare kompetencer. Dog afspejler de kvalitative udsagn, at kompetencerne ikke er klart definerede, samt at de ikke adskiller sig fra andre faggrupper, hvormed man kan formode, at PMT fagets identitet er noget uklar. Omvendt synes fagidentiteten styrket ved IG's realistiske holdning til faget og kompetencerne.

Metoder

Der indkredses 23 metoder for individet, heraf er 10 indkredset for fællesskabet og seks som kendetegn for individet og fællesskabet: *Manuel behandling, afspændingspædagogisk dialog, observation, undervisning, nærvær og grounding*

Metoderne er særligt kendetegnende for den enkelte PMT og faget og virker dermed styrkende for faget og fagidentiteten. Omvendt påpeges det at metoderne ikke er evidensbaseret, hvormed de svækker faget udadtil.

Generelt for de nævnte metoder er, at de er praksis håndværk indlært gennem selvoplevelse, hvilket kendetegner PMT faget. Dette kan ses som en styrke for fagidentiteten, da individet dermed skaber tilknytning til faget og samtidig kan skelne det fra andre. Omvendt kan det

være vanskeligt for PMT'er at skelne mellem det personlige og det faglige. Metoderne har både en styrkende og en svækkende effekt på faget og fagidentiteten afhængigt af øjnene, der ser.

Værdier

Der nævnes 17 værdier som centrale for individet, ni for fællesskabet, og der indkredses tre som kendetegnende for individet og fællesskabet: *Helhedssyn, krop/psyke-sammenhæng og ressourcer*.

Værdierne er centrale og grundlæggende for PMT'er, hvormed de i høj grad kendetegner faget og er et væsentligt fundament for tilegnelse af fagets faglige kvalifikationer. Dog kan værdierne have betydning for individets fagidentitet uden nødvendigvis at være indlært i en faglig sammenhæng som kendetegnende for faget og fællesskabet. Der er blandt PMT'er enighed om de indkredsede værdier, hvilket kan anses som en styrke for faget. De bløde værdier vanskeliggør dog en evidensbaseret, hvormed faget svækkes udadtil. Med afsæt i ovenstående kan man formode, at de indkredsede værdier både er styrkende og svækkende for faget, og dermed ikke nødvendigvis en styrke for fagidentiteten.

Begreber

Der nævnes 28 begreber af individet, heraf indkredses 10 begreber som centrale for fællesskabet. Der kan indkredses ni begreber, som kendetegner både individet og fællesskabet: *Kropsoplevelse, helhedssyn, procesorienteret, grounding, nærvær, kropsbevidsthed og krop/psyke*.

Det kan tolkes som, at der er en form for fælles sprog blandt faggruppen, hvilket må ses som en styrke for fagidentiteten. Dog er alle ni indkredsede kendetegn abstrakte begreber.

Netop det at kunne begrebsliggøre er en forudsætning for udvikling af faget og dets metoder.

Man kan formode, at abstrakte begreber kan være en forhindring i sådan en kontekst.

Blandt de indkredsede begreber er *kropsbevidsthed og kropsoplevelse*, der må ses som centrale i det psykomotoriske arbejde. Dog er der blandt PMT'er forskel på definitionerne af de to ovenstående begreber samt begreber generelt. Denne problematik er ikke enestående for PMT'er. De abstrakte begreber kan svække kommunikation blandt fagpersoner og dermed oplevelsen af fagidentitet og gør det samtidig vanskeligt at evidensbasere begreberne, hvilket kan ses som en nødvendighed i faglige diskussioner.

Elementerne generelt

Når vi spørger til, *hvordan elementerne kan påvirke faget og de psykomotoriske terapeuters fagidentitet*, så ses der nuancer, som vanskeliggør et entydigt svar. Faget har styrker og svagheder set i lyset af teorien. Ser man på IG's udsagn, så er der visse steder fællestræk. Vi ser, at flere giver udtryk for en oplevelse af uklarhed, som kan svække oplevelsen af en stærk identitet hos individet. Omvendt ser vi via de kvantitative resultater, at der blandt IG flere steder er enighed om, hvad der er centralt for faget, hvilket må ses som en styrke for den kollektive identitet. Desuden er de svækkende elementer ikke kun påpeget af faggruppen selv, men af instanser udefra. Det kan altså diskuteres, hvorvidt de svagheder, som omgivelserne giver udtryk for, er gældende for faggruppens medlemmer, eller om faggruppen blot er bevidste om de udefra kommende krav, hvormed de integrerer kravene som en del af en realistisk fagidentitet.

Hypotese

Undersøgelsen startede med afsæt i en hypotese, der antog: *at et individs oplevelse af faget og dermed egen fagidentitet ikke nødvendigvis er den samme som fællesskabets oplevelse af faget og den fælles fagidentitet, der gør sig gældende for gruppen af fagmedlemmer.*

Igennem undersøgelsens analyse af de centrale elementer kan det ses, at hypotesen ikke entydigt kan besvares. Der er forskel på individets oplevelse af, hvad der er centralt for faget, og hvad individet anser som centralt for fællesskabet. Dog er det muligt at indkredse kendetegnende elementer, som rummer både individet og fællesskabet.

At individet indgår i fællesskabet og dermed også påvirker den fagidentitet, der afspejles kollektivt i faggruppen, er dog ikke enestående for det psykomotoriske fag, men er en generel faktor i alle faggrupper. Ydermere kan netop plads til individet i fællesskabet ses som en styrke ved et fag, der hermed gør det muligt for individet at føle tilknytning til faget.

Når individet spørges til fællesskabet, forsvinder visse centrale elementer til fordel for andre. Dette kompromis er ligeledes kendetegnende for fagidentitet generelt og dermed et vilkår, som det psykomotoriske fag også indeholder.

De indkredsede kendetegn er på trods af metodekritik centrale elementer, som afspejler, hvad denne gruppe af PMT'er finder centralt, og som visse steder i kraft af den sekundære empiri kan ses som generaliserbare for en større gruppe af repræsentanter for faget. Med afsæt i dette kan det diskuteres, hvorvidt det psykomotoriske fag har en styrke ved at kunne rumme mange unikke identiteter, som muligvis gør det nemmere for individet at føle

tilknytning til sit fag og dermed udvikle fagidentitet. Eller om denne rummelighed bliver fagets svaghed, da der fra omverdenen ønskes større ensrettethed og klare defineringer blandt sundhedsprofessionerne generelt. Dog ser vi, at der blandt PMT'er en kollektiv identitet i kraft af de indkredsede kendetegn. Det er muligt, at fællesskabets oplevelse af denne kollektive identitet skal synliggøres for individet, og at dette kan styrke individets oplevelse af fagidentitet. En oplevelse af, at der er et fællesskab, som individet kan indgå i, kan ydermere forstærke en oplevelse af fagidentitet hos både individet og fællesskabet, da disse må ses som en gensidig dynamisk proces.

Formål:

Opgaven tog afsæt i et formål om, *at give et empirisk bidrag til en definering af det psykomotoriske fag og de psykomotoriske terapeuters fagidentitet.*

DAP's hovedbestyrelse vil i 2012 gøre en indsats for, at det psykomotoriske fag bliver mere tydeligt for omverdenen. Igennem undersøgelsen har vi set fællestræk og kendetegn blandt de adspurgte PMT'er. Ydermere har vi set lighedstræk mellem disse kendetegn og andre PMT'ers oplevelse af, hvad der er centralt for faget. Hermed ser vi en mulighed i, at lade disse kendetegn være et bidrag til den information, som omverdenen i fremtiden vil få om PMT'er.

Muusmannrapportens(2006) krav til sundhedsprofessionerne(A:1) afspejles i PMT'ers oplevelse af hvad der er centralt for faget, både for individet og fællesskabet. Da de studerende vil have indflydelse på fagets udvikling(Laursen mfl. 2009) må man formode, at alle nævnte elementer, indkredsede kendetegn og kvalitative udsagn vil påvirke faget og PMT'ers fagidentitet generelt.

At definere et fag og en faggruppes fagidentitet kræver, at man i første omgang belyser feltet. Med afsæt heri har vi lavet et empirisk bidrag til en definering af det psykomotoriske fag og de psykomotoriske terapeuters fagidentitet.

6. Perspektivering

Undersøgelsens analyse og diskussion, metodekritikken samt vores konklusion bidrager samlet set til fokus i en perspektivering. Med udgangspunkt i denne undersøgelse ser vi flere muligheder for videre belysning af feltet.

- ❖ Som påpeget i vores metodekritik kunne en eksplorativ undersøgelse af IG's oplevelse af centrale elementer ved fællesskabet opveje den svaghed, der ligger i denne undersøgelses validitet. Ligeledes er det muligt, at en sådan undersøgelse ville give flere nuancer af, hvad IG oplever som centralt. En ny undersøgelse med ensartet udgangspunkt kunne altså være relevant.
- ❖ Jf. Muusmann-rapporten må hvert enkelt fag have fokus på kernefagligheden, og Zachariassen påpeger, at PMT'er ofte mødes af tvivl om, hvad de kan bidrage med i samarbejdet med andre faggrupper. Ud fra dette finder vi det relevant, at der i en videre undersøgelse spørges til, hvilke af de fremanalyserede data IG ser som kendetegnende for PMT'er ift. andre sundhedsprofessioner.
- ❖ Et fælles begrebsbrug defineres som relevant for fagidentiteten, og der har tidligere været debat om PMT'ers uens anvendelse og forståelse af centrale begreber. Denne problematik er påpeget af flere If'er igennem undersøgelsen. Som et led i et videre defineringsarbejde ser vi en mulighed for vha. en mere kvalitativ undersøgelse at belyse, hvad individet forstår ved de enkelte begrebers indhold.
- ❖ Ovenstående uklarhed afspejles ligeledes i nævnte elementer under andre kategorier, og problematikken påpeges også her af flere If'er, samt af udefrastaende instanser. Dermed finder vi det relevant, generelt at starte en defineringsproces. Der kan eksempelvis tages udgangspunkt i nogle af de indkredsede kendetegn udledt i denne undersøgelse.
- ❖ Jf. Knudsen og Larsen(2010) er fagets kompetencer bredt definerede, hvilket skaber uklarhed. Denne påstand er igennem denne undersøgelse blevet understøttet af IG's udsagn. Vi finder det tankevækkende, at enkelte If'er allerede inden endt uddannelse ser et behov for at profilere sig med andre titler og føler, at faget forsvinder, når kompetencerne skal beskrives til andre. Ud fra dette finder vi det relevant at

undersøge, hvad der kan styrke IG's oplevelse af at være kompetente fagpersoner. Da vi formoder, at disse holdninger i et eller andet omfang vil påvirke den måde, som IG møder det fremtidige virksomhedsfelt på, og den tilgang, som de har til samarbejdet med andre faggrupper.

- ❖ Jf. DF's formand er en svaghed ved det psykomotoriske fag dets mangel på evidens. En evidensbaseret af PMT metoder kan umiddelbart synes vanskelig, da disse dels tilrettelægges i mødet med det enkelte individ og indlæres gennem selvpoplevelse. På trods af, at selvpoplevelse kan ses som en styrke i en læringsfase, så opstår der her tvivl om, hvorvidt IG kan skelne mellem personlige oplevelser med metoderne og deres faglighed. En mulighed kan være at undersøge, hvilken betydning selvpoplevelsen har for PMT'ers faglighed. Ift. evidensbaseret kan man overveje at udvælge enkelte eller dele af metoder til nærmere undersøgelse og dermed imødekomme vidensnormen blandt sundhedsprofessionerne.
- ❖ Værdierne synes at være grundlæggende for faget, og netop i denne kategori er der især ved fællesskabet en del fællestræk. Selvom der ikke kan ses bort fra individernes værdier, så kan en videre undersøgelse af de fælles værdier muligvis være et udgangspunkt for en nærmere definering af faget. På trods af, at der ikke findes undersøgelser om PMT'ers fagidentitet, så kan der eksistere interne opgaver mv., hvor dette i et eller andet omfang afspejles.
- ❖ Da vi ikke nationalt og internationalt har fundet teori om PMT'ers fagidentitet, har vi lænet os op af teori om lignende professioner. Man kan muligvis sammenligne defineringer fra undersøgelser om andre professioner og vha. disse indkredse, hvad der synes kendetegnende og unikt for PMT'er generelt. Samtidig kan man overveje, hvorvidt international PMT teori er sammenstemmende med forholdene i Danmark.
- ❖ Ses undersøgelsen i et bredere perspektiv, har denne opgave udelukkende kunnet bidrage til en belysning af feltet. For at kunne definere et fags identitet er det nødvendigt at undersøge et større antal repræsentanter; dvs. både studerende og praktiserende, evt. ved repræsentativ undersøgelse. Ligesom en mulighed kan være at inddrage flere vinkler af faget som fx virksomhedsfelt eller endnu bredere andre professioner.

- ❖ SUM har netop bevilget 80 millioner kr. bl.a. til kvalitetssikring og ensartethed blandt de sundhedsprofessionelle. Set i lyset af hypotesen om, at individet og fællesskabet ikke nødvendigvis er enige, så er det trods alt muligt at indkredse fællestræk hos individerne og dermed centrale kendetegn for faget. Vi ser blandt andre sundhedsprofessioner et øget fokus på kernefaglighed, hvorfor vi finder det relevant fremover at have fokus på den psykomotoriske kernefaglighed og PMT'ers fagidentitet, - for en nærmere defineret af faget og dets placering blandt sundhedsprofessionerne.

7. Litteraturliste

Litteratur

- Andersen, Ib (2008): "Den skinbarlige virkelighed – om vidensproduktion inden for samfundsvidenskaberne", Samfundslitteratur 2008, 4.udgave, 2.oplag 2009
- Bang, Jørgen mfl.(1999): " Dansk fremmedordbog", Gyldendal, 2.udgave, 4.oplag 1997
- Chinn, Peggy L. & Kramer, Maeona K(2005); "Udvikling af kundskaber i sygeplejen" Akademisk forlag, København 6.th edition
- Ejrnæs, Morten(2004): "Faglighed og tværfaglighed" Akademisk forlag, København 2004
- Hjort, Katrin(2005): "Professionalisering i den offentlige sektor" Roskilde Universitetsforlag, 1.udgave 1.oplag, 2005
- Jørgensen, Carsten Rene (2008): "Identitet – psykologiske & kulturanalytiske perspektiver ", Hans Reitzels Forlag, 1.udgave 1.oplag, København, 2008
- Jørgensen, Per Stray & Riencker, Lotte(2002); "Den gode opgave-opgaveskrivning på videregående uddannelser", Forlaget Samfundslitteratur, 2.udgave 2000, 3.oplag 2002
- Killén, Kari(2007): "Professionel udvikling og faglig vejledning", Hans Reitzels forlag, 1.udgave 1.oplag, 2007 s.31-50 + 62-103
- Krogstrup, Hanne Kathrine(2006): "Interessentmodellen", i "Evalueringsmodeller", Hans Reitzels forlag, 2. udgave, 3. oplag, 2006, s.129-135
- Laursen, Per Fibæk mfl.(2009): "Professionalisering – en grundbog", Roskilde Universitetsforlag, 1.udgave, 3.oplag 2009
- Lauvås, Kirsti & Lauvås, Per(2006): "Tværfagligt samarbejde – perspektiv & strategi" Klim, Århus 2006, kap. 1,2,3,4 & 6
- Moos, Leif; Krejsler, John & Laursen, Per Fibæk(red): "Relationsprofessioner" Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag, 1. udgave, 1. oplag, 2004.
- Münster, Kirstine (2007): "Spørgeskemaundersøgelser", I red. Vallgård, Signild & Koch, Lene (2007): "Forskningsmetoder i folkesundhedsvidenskab", Munksgaard Danmark, 3.udgave 2. oplag 2008
- Olsen, Henning (2006); "Guide til gode spørgeskemaer", Socialforskningsinstituttet, København 2006

- Sepstrup, Preben(2002): "En undersøgelse viser- om at bruge kvantitative undersøgelser uden at snyde sig selv eller andre", Systime academic, 1.udgave, 2002
- Schultz Jørgensen, Per(2002): "Kompetencer" I red. Schnack, Karsten: Psykologisk opslagsbog, Christian Ejlers forlag, København, 3.udgave 1.oplag 2002
- Thisted, Jens (2011); " Forskningsmetode i praksis – projektorienteret videnskabsteori og forskningsmetodik", Munksgaard Danmark, 2011, s. 79-102 + s.216-223
- Vallgård, Signild (2007): "Sammenlignende undersøgelser" I red. Vallgård, Signild & Koch, Lene (2007): "Forskningsmetoder i folkesundhedsvidenskab", Munksgaard Danmark, 3.udgave 2. oplag 2008
- Wackerhausen, Steen(2002): "Humanisme, professionsidentitet og uddannelse – i sundhedsområdet", Hans Reitzels Forlag , 2002
- Wahlgren, Bjarne & Aarkrog, Vibe(2006): "Teori I praksis", Socialpædagogisk bibliotek, Hans reitzels forlag, 1.udgave 2.oplag, 2006
- Wiberg, Merete(2009): "Læring og erkendelse", Aalborg Universitetsforlag, 1.udgave, 1.oplag 2009

Artikler

- Andresen, Bodil(2007): "Lad os bruge antropologien", Afspændingspædagogen, 3/2007 s.4-8
- Smistrup, Morten(2004) "Fag og fagidentitet – en fantastisk og problematisk ramme for at blive dygtigere", Tidsskrift for arbejdsliv, 6.årg, nr.4, 2004

Rapporter mv.

- Brok, Helle(2011): "Synopsis -Navneskifte, image og identitet", Master of Public Governance, Ålborg Universitet januar 2011 Kommunikation og ledelse Synopsis er downloadet d. 15. oktober 2011 på www.ucviden.dk - [www.ucviden.dk/portal-via/da/publications/navneskifte-image-og-identitet-synopsis\(8196d2c1-58ba-425b-b4ed-de82ac66b6b3\).html](http://www.ucviden.dk/portal-via/da/publications/navneskifte-image-og-identitet-synopsis(8196d2c1-58ba-425b-b4ed-de82ac66b6b3).html)
- Burø, Pernille & Auhagen, Rolf(2011): "Tværfagligt samarbejde mellem fysioterapeuter og psykomotoriske terapeuter i klinisk praksis", Psykomotorikuddannelsen 2011. Projektet er hentet på DAP's hjemmeside d.15. oktober 2011: www.dap.dk-http://www.dap.dk/images/pdf/Bachelor/tvfgl_samarbejde.pdf
- Knudsen, Anette & Larsen, True(2010): "Professionsidentitet på to ben", Roskilde Universitet, Institut for Psykologi og Uddannelsesforskning, Master i Voksenuddannelse, 2. modul, 2010. Opgaven er hentet på: [www.rudar.ruc.dk-http://rudar.ruc.dk/bitstream/1800/5427/1/Professionsidentitet%20p%C3%A5%20to%20ben.pdf](http://rudar.ruc.dk-http://rudar.ruc.dk/bitstream/1800/5427/1/Professionsidentitet%20p%C3%A5%20to%20ben.pdf)

- Muusmann rapporten: "Samlet analyse af Fremtidens krav til Sundhedsprofessionelle", Undervisningsministeriet, 2006, Hentet d.15. oktober 2011 på; www.uvm.dk, www.sundhedsuddannelse.dk
- Studieordningen(2006): Studieordning for VIA University College, Afspændingspædagoguddannelsen, Randers, August 2006 Hentet d.15.oktober 2011 på; <http://www.viauc.dk/omvia/censor/psykomotorikuddannelsen/Documents/Karakterbeskrivelser/Studieordning,%20VIA.pdf>
- Undervisningsministeriet (2006) : "Arbejdsgruppe om fremtidens Sundhedsprofessionsuddannelser" Hentet d.15. oktober 2011 på; www.uvm.dk, www.sundhedsuddannelse.dk

Upubliceret materiale

- Villumsen, Vithard(2007): "Ligheder og forskelle mellem kropsbillede/kropsskema & Kropsbevidsthed/Kropsoplevelse", Materiale udleveret af Vithard Villumsen oktober 2011. Der henvises yderligere til artikel bragt i "Afspændingspædagogen" 2007 af samme forfatter.
- Zachariassen, Ingeborg (2008): "Fagidentitet", VIAUC Randers 2008

Elektroniske kilder

- DAP' hjemmeside www.dap.dk
- Den Danske ordbog, Det danske litteratur og sprogselskab(DSL): www.ordnet.dk
- Sundhedsministeriets hjemmeside: www.sum.dk
- Undervisningsministeriets hjemmeside: www.uvm.dk

8. Bilag

Bilag 1 Litteraturliste	Side 64
Bilag 2 Spørgeskema del 1	Side 67
Bilag 3 Spørgeskema del 2	Side 68
Bilag 4 Kontakt til informanter	Side 71
Bilag 5 Resultater i procent	Side 73
Bilag 6 Resultater fra fravalgt undersøgelse	Side 75
Bilag 7 Attest vedrørende uretmæssig brug af hjælp	Side 76
Bilag 8 Tilladelse til offentliggørelse af BA på Campus Randers	Side 77

BILAG 1 LITTERATURTABEL

Litteratur	Forfatter	Titel & Årstal	Hvem er de?
Identitet:	Jørgensen, Carsten Rene	Identitet – psykologiske & kulturanalytiske perspektiver (2008)	Jørgensen er cand.psych., ph.d og lektor i klinisk psykologi på Århus universitet. Begrebet identitet sættes i en nutidig kontekst med udgangspunkt i psykologiske, sociologiske samt filosofiske retningers teorier. Dermed gives et bredt, tværdisciplinært indblik i samspillet mellem faktorer i det enkelte individ, interpersonelle processer og forhold i den samtidskultur, der danner ramme for ethvert menneskes identitetsdannelse.
Fagidentitet:	Ejrnæs, Morten	"Faglighed og tværfaglighed" Akademisk forlag, København 2004	Sociolog ved Aalborg universitet, Ejrnæs forsker bl.a. i fag, faglighed og tværfagligt samarbejde inden for de pædagogiske og sociale professioner. Bogen er skrevet med udgangspunkt i en undersøgelse (2002) om tværfagligt samarbejde.
	Hjort, Katrin	"Professionaliseringen i den offentlige sektor" Roskilde Universitetsforlag 2005	Professor, forskningsleder: Forsknings- programmet for Profession, Organisation og Læring (POL), IFPR, SDU Hjort forsker inden for områderne: Modernisering, professionalisering og demokratisering i de nordiske velfærdsstater. Hjort fokuserer I denne bog på de såkaldte semiprofessioner, deres placering I samfundet og hvad der kendetegner disse professioner.
	Killén, Kari	"Professionel udvikling og faglig vejledning" 2007 s.	Killén er socionom, dr.phil og forsker emiritus ved NOVA. Bogen omhandler et fælles kompetenceområde i det sundhedsfaglige det sociale og det pædagogiske arbejde; udvikling af relationskompetence som professionel samt faglig udvikling generelt.

	Laursen, Per Fibæk mfl	Professionalisering – en grundbog (2009)	Forfatterne er forskere & universitetslærere og har i bogen sammenfattet noget af den nyeste forskning om professioner, samlet fra Forskningsnetværk i professionsforskning. Bogen belyser de vilkår professionsbachelorerne står overfor, de krav der stilles og den udvikling der ventes. Der tages udgangspunkt i fællestræk der gør sig gældende for de sundhedsfaglige, de pædagogiske og de socialfaglige professioner.
	Lauvås, Kirsti & Lauvås, Per	"Tværfagligt samarbejde –perspektiv & strategi" Klim, Århus 2006, s.	Specialpædagog og lærer med års erfaring inden for tværfagligt samarbejde & Underviser i universitetspædagogik. Lauvås & Lauvås giver i bogen et bredt indblik i tværfagligt samarbejde med afsæt i sociologi, samfundsvidenskab, organisationspsykologi mv. Her er anvendt kapitlerne 1,2,3,4 & 6
	Moos, Leif, Krejsler, John og Fibæk Laursen, Per (red)	"Relationsprofessioner" Danmarks Pædagogiske Universitetsforlag 2004	I bogen diskuteres de professionssociologiske teorier. Relationsprofessionerne beskrives ud fra en analysestrategi, der ser dem i deres historiske og samfundsmæssige sammenhænge. Bogen fokuserer på pædagogiske fag og social- og sundhedsfag: Lærere, pædagoger, sygeplejersker, sundhedsplejersker og socialrådgivere. Bogen belyser dilemmaet mellem at bevare sit faglige grundlag og særlige praksis. Samtidig med at der kræves at professionerne måles efter samme kvalitetskriterier og bliver mere fleksible.
	Smistrup, Morten	"Fag og fagidentitet – en fantastisk og problematisk ramme for at blive dygtigere", Tidsskrift for arbejdsliv, 6.årg, nr.4, 2004	Smistrup er cand,mag, ph.d. og adjunkt ved RUC, institut for uddannelsesforskning. Den anvendte artikel bygger på Smistrup's Ph.d. afhandling fra oktober 2003. I afhandlingen er der fokuseret på fag, faglighed og

			identitet og dermed individets samspil med faget, og fagets mulighed for individets udvikling.
	Wackerhausen, Steen	Humanisme, professionsidentitet og uddannelse – i sundhedsområdet (2002), Hans Reitzels Forlag	Wackerhausen er ph.d. & lektor på institut for filosofi, Århus universitet. Bogen bygger på forelæsninger 2001 og sætter fokus uddannelse, læring og identitetsdannelse. Og opstiller teser i forhold til uddannelse af humane sundhedsprofessionelle.
	Wahlgren, Bjarne & Aarkrog, Vibe	"Teori I praksis", 2006 Socialpædagogisk bibliotek, Hans reitzels forlag	Wahlgren & Aarkrog's bog anvendes løbende gennem PMT-uddannelsen i faget Teori & metode. Her gives et bredt indblik i begreberne teori og praksis. Deres indbyrdes sammenhæng og forskellige syn på hvorledes teori og praksis er både indbyrdes afhængige i de pædagogiske faggrupper.
Supplerende	Chinn, Peggy L & Kramer, Maeona K	"Udvikling af kunskaber i sygeplejen", Akademisk forlag 2005	
	Schultz Jørgensen, Per	"Kompetencer" I red. Schnack, Karsten: Psykologisk opslagsbog, Christian Ejlers forlag, København, 3.udgave 1.oplag 2002	
	Wiberg, Merete	"Læring & erkendelse", Ålborg universitetsforlag, 1udgave, 1.oplag, 2009	

BILAG 2 SPØRGESKEMA DEL 1

Informanterne blev bedt om at svare ud fra egen oplevelse af fagidentitet og hvad der oplevedes som relevant herfor. Spørgsmål 1,2 & 3 tilhører den fravalgte del.

Spørgeskema: Del 1.

1. Hvordan oplever du din egen fagidentitet?

Sæt kryds

Meget stærk	
Stærk	
Middel	
Svag	
Meget svag	
Ved ikke	

2. Afkryds hvilke faktorer inden for det psykomotoriske fag du oplever, har positiv betydning for (styrker) din fagidentitet? (sæt gerne flere krydser)

Kompetencer	Autorisation	Psykomotoriske kolleger	Tværfagligt samarbejde
Teori	Fagsprog	Supervision	Uddannelsens anerkendelse
Metoder	Journalføring	Få/have et arbejde	Begreber
Evidens	Praktik	Værdier	Evt. andet:

Hvis du krydsede af i andet: hvilken faktor var der tale om? _____

3. Afkryds hvilke faktorer inden for det psykomotoriske fag du oplever, har negativ betydning for (svækker) din fagidentitet (sæt gerne flere krydser)

Kompetencer	Autorisation	Psykomotoriske kolleger	Tværfagligt samarbejde
Teori	Fagsprog	Supervision	Uddannelsens anerkendelse
Metoder	Journalføring	Få/have et arbejde	Begreber
Evidens	Praktik	Værdier	Evt. andet:

Hvis du krydsede af i andet: hvilken faktor var der tale om? _____

4. Ifølge dig:

a. Hvilke kompetencer er centrale for det psykomotoriske fag:

b. Hvilke værdier er centrale for det psykomotoriske fag:

c. Hvilke begreber er centrale for det psykomotoriske fag:

d. Hvilke metoder er centrale for det psykomotoriske fag:

5. Er der evt. noget fra ovenstående du har brug for uddybe? - eller andet der er relevant i forhold til din fagidentitet?

Tak for hjælpen ☺

BILAG 3 SPØRGESKEMA DEL 2

Informanterne blev her bedt om at sætte kryds ud fra hvad de anså, var centralt for psykomotoriske terapeuter generelt (fælles for faggruppen).

Psykomotoriske terapeuters fælles fagidentitet (spørgeskema del 2)

1. Nedenfor ses en liste med Psykomotoriske kompetencer:

Sæt venligst kryds ved de 5 kompetencer som du anser, er de mest centrale for psykomotoriske terapeuter generelt (fælles for faggruppen)

Fysisk, psykisk og social	
Guidet afspænding	
Tolerance	
Faglighed	
Undervisning	
Teoretiskgrundlag	
Empati	
Se den enkelte	
Egen proces og klientens	
Nærvær	
Bevare roen	
Afgrænsning	
Være i sig selv	
Lytte	
Ressourceorienteret	
Selv bevidst om følelser osv.	
Det hele menneske	
Grounding	
Centrering	
Behandling	
Dialog	
Observation	
Iagttagelse	
Autentisk	
Kropslige/sanselige kompetencer	
Sanse	
Rummelighed	
Imødekommenhed	
Refleksion	
Pædagogiske og didaktiske overvejelser	
Viden om/arbejde med muskler	
Udholdenhed	
Styrke	
Vilje	
Opmærksomhed på grænser	
Opmærksomhed	
Formidling	
Udgangspunkt i nuet	

Er der evt. noget du har brug for at uddybe/begrunde i forhold til dine ovenstående svar?:

2. Nedenfor ses en liste med *psykomotoriske begreber*:

Sæt venligst kryds ved *de 4 begreber* som du anser, er de mest centrale for psykomotoriske terapeuter generelt (fælles for faggruppen)

Viden	
Erfaringer	
Helhedssyn	
Procesorienteret Undervisning	
Centrering	
Grounding	
Holistisk	
Accept	
Ro	
Afgrænsning	
Nærvær	
Nuet	
Tyngde	
Autentisitet	
Kropsbevidsthed	
Grænser	
Krop/psyke	
Åbenhed	
Fænomenologi	
Rum	
Psykodynamik	
Kropsoplevelse	
Afspænding	
Tonus	
Aurosal	
Balance	
Oplevelse	
Ressourcer	

Er der evt. noget du har brug for at uddybe/begrunde i forhold til dine ovenstående svar?:

3. Nedenfor se en liste med *psykomotoriske værdier*:

Sæt venligst kryds ved *de 3 værdier* som du anser, er de mest centrale for psykomotorisk terapeuter generelt (fælles for faggruppen):

Styrke		Tid	
Helhedssyn		Tværfagligt samarbejde	
Fænomenologisk		Empati	
Krop psyke sammenhæng.		Udgangspunkt i kroppen	
Ressourcer		Respekt for den enkelte	
Alle er noget værd		Faglighed	
Nærvær		Tolerance	
Ro		Omstillingsparat	
Procesorienteret			

Er der evt. noget du har brug for at uddybe/begrunde i forhold til dine ovenstående svar?:

4. Nedenfor ses en liste med psykomotoriske metoder:

Set venligst kryds ved de 3 metoder som du anser, er de mest centrale for psykomotoriske terapeuter generelt (Fælles i faggruppen)

Manuel behandling	
Grundøvelser	
Afspænding	
Supervision	
Afspændingspædagogisk dialog	
Observation	
Undervisning	
Centrering	
Laban	
Leg	
Kontakt	
Nærvær	
Grounding	
Afgrænsning	
Opfattelse	
Fri bevægelse	
Sansning + sanseintegration	
Verbalisering	
Verbalisering af kropsoplevelse	
Kropslig tilgang	
Det hele menneske	
Berøring	
Awareness	

Er der evt. noget du har brug for at uddybe/begrunde i forhold til dine ovenstående svar?:

TAK FOR HJÆLPEN ☺

BILAG 4 KONTAKT TIL INFORMANTER

Del 1:

Kære jer.

Her kommer 1. del af spørgeskemaundersøgelsen om psykomotorisk fagidentitet med fokus på din egen oplevelse af fagidentitet.

Vi vil bede dig om at returnere det pr. mail senest torsdag d.3/11 kl.12.

Besvar venligst spørgsmålene med udgangspunkt i dig selv og din oplevelse af fagidentitet.

2. del kommer pr. mail onsdag d.9/11.

På forhånd tak for hjælpen.

Kh Nickie og Mathilde

Anonymitet;

ANGÅENDE BESVARELSE AF SPØRGESKEMA:

VI LOVER FULD ANONYMITET! SPØRGESKEMAERNE PRINTES SAMLET - VI VIL DERFOR BEDE DIG OM IKKE AT SKRIVE NAVN PÅ!

SLUT FRA OS FOR I DAG :-)

Kh Nickie & Mathilde

Del: 2

Kære alle

Her kommer del 2 af spørgeskema om fagidentitet.

Denne gang drejer det sig om psykomotoriske terapeuters fælles fagidentitet.

Vi vil bede dig om at sætte i alt 15 krydser : -)

Det er ikke meningen i skal bruge flere timer på det. Men der er mulighed for at uddybe svar, hvis man har brug for det ;-)

Tusind tak endnu engang fordi i bruger tiden på det! Det er fedt at få så stor opbakning.

Fristen for svar er fredag d.11/11 kl.16.00

Håber alle trives.

Kh Nickie & Mathilde

Rykker:

Kære Alle.

Endnu en gang tusind tak for hjælpen mht besvarelse af spørgeskema - det er en KÆMPE hjælp.

Desværre er der seks, der kun har svaret på det første spørgeskema og ikke nr. 2.

Da det giver en noget skæv fordeling og er et svært grundlag for os at sammenligne på, vil vi spørge (pænt ;-)) om de seks vil være søde at besvar spørgeskema 2 (det drejer sig blot om 15 krydser :-)). Det ville gøre vores analyse en tand mere gennemskuelig og anvendelig på længere sigt ift. at promovere vores fag (kvantitative analyser og statistik, er ikke så nemt at løbe om hjørner med :-))

På forhånd tak for hjælpen.

Kh Nickie og Mathilde

BILAG 5 RESULTATER I PROCENT

Del 1 i %

Kompetencer		Metoder		Værdier		Begreber	
Fysisk ,psyisk og	11,10%	Manuel behandling	77,80%	Styrke	5,60%	Viden	5,60%
Guidet	5,60%	Grundøvelse	44,40%	Helhedssyn	66,70%	Erfaringer	5,60%
Tolerance	5,60%	Afspænding	5,60%	Fænomenolo	11,10%	Helhedssyn	16,70%
Faglighed	5,60%	Supervision	5,60%	Krop psyke sammenhæng	16,70%	Procesorienteret	11,10%
Undervisning	38,80%	Afspændings pædagogisk dialog	50,00%	Ressourcer	33,30%	Centrering	27,80%
Teoretisk	5,60%	Observation	22,20%	Alle er noget	5,60%	Grounding	50,00%
Empati	38,80%	Undervisnin	38,80%	Nærvær	5,60%	Holistisk	5,60%
Se den	11,10%	Centrering	11,10%	ro	5,60%	Accept	5,60%
Egen proces og klientens	5,60%	Laban	5,60%	Procesorienteret	5,60%	Ro	5,60%
Nærvær	27,80%	Leg	5,60%	Tid	5,60%	Afgrænsning	22,20%
Bevare roen	5,60%	Kontakt	5,60%	Tværfagligt samarbejde	5,60%	Nærvær	16,70%
Afgrænsning	11,10%	Nærvær	11,10%	Empati	5,60%	Nuet	5,60%
Være i sig selv	5,60%	Grounding	11,10%	Udgangspunkt i kroppen	5,60%	Tyngde	11,10%
Lytte	16,70%	Afgrænsning	5,60%	Respekt for den enkelte	%	Autentisitet	5,60%
Ressouceorie	11,10%	Opfattelse	5,60%	Faglighed	5,60%	Kropsbevidsth	55,60%
Selv bevidst om følelser	5,60%	Fri bevægelse	16,70%	Tolerance	5,60%	Grænser	11,10%
Det hele menneske	5,60%	Sansning + sanseintegra	5,60%	Omstillingspa rat	5,60%	Krop/psyke	11,10%
Grounding	5,60%	Verbaliserin	5,60%			Åbenhed	5,60%
Centrering	5,60%	Verbaliserin g af	5,60%			Fænomenologi	5,60%
Behandling	22,20%	Kropslig	5,60%			Rum	5,60%
Dialog	16,70%	Det hele menneske	5,60%			Psykodynamik	5,60%
Observation	11,10%	Berøring	5,60%			Kropsoplevels	22,20%
lagttagelse	16,70%	Awareness	5,60%			Afspænding	11,10%
Autentisk	5,60%					Tonus	11,10%
Kropslige/ sanselige kompetencer	5,60%					Aurosal	5,60%
Sanse	11,10%					Balance	5,60%
Rummelighe	11,10%					Oplevelse	5,60%
Imødekomm	11,10%					Ressourcer	5,60%
Refleksion	5,60%						
Pædagogiske og didaktiske overvejelser	5,60%						
Arb m	5,60%						
Udholdenhed	5,60%						
Styrke	5,60%						
Vilje	5,60%						
Opmærksom hed på	5,60%						
Opmærksom	5,60%						
Formidling	5,60%						
Udgangspunk t i nuet	5,60%						

Del 2 i %

Kompetencer		Metoder		Værdier		Begreber	
Fysisk, psykisk og social	64,30%	Manuel behandling	64,30%	Styrke		Viden	14,30%
Guidet afspænding		Grundøvelser	7,10%	Helhedssyn	46,70%	Erfaringer	7,10%
Tolerance		Afspænding	21,40%	Fænomenologisk	6,70%	Helhedssyn	50%
Faglighed	21,40%	Supervision		Krop psyke sammenhæng	40%	Procesorienteret Undervisning	28,60%
Undervisning	21,40%	Afspændings pædagogisk dialog	50%	Ressourcer	46,70%	Centrering	
Teoretisk grundlag	21,40%	Observation	21,40%	Alle er noget værd		Grounding	21,40%
Empati	14,30%	Undervisning	35,70%	Nærvær	13,30%	Holistisk	28,60%
Se den enkelte	14,30%	Centrering		ro		Accept	14,30%
Egen proces og klientens		Laban		Procesorienteret	26,70%	Ro	
Nærvær	42,90%	Leg		Tid	6,70%	Afgrænsning	7,10%
Bevare roen		Kontakt	7,10%	Tværfagligt samarbejde		Nærvær	35,70%
Afgrænsning	7,14%	Nærvær	14,30%	Empati	26,70%	Nuet	
Være i sig selv		Grounding	21,40%	Udgangspunkt i kroppen	40%	Tyngde	
Lytte		Afgrænsning		Respekt for den enkelte	26,70%	Autentisitet	7,10%
Ressourceorienteret	64,30%	Opfattelse		Faglighed	26,70%	Kropsbevidsthed	64,20%
Selv bevidst om følelser osv.		Fri bevægelse	7,10%	Tolerance		Grænser	7,10%
Det hele menneske	21,40%	Sansning + sansseintegration		Omstillingsparat		Krop/psyke	35,70%
Grounding	7,10%	Verbalisering	14,30%			Åbenhed	
Centrering		Verbalisering af kropsoplevelse	21,40%			Fænomenologi	14,30%
Behandling	42,90%	Kropslig tilgang	14,30%			Rum	
Dialog	28,60%	Det hele menneske	7,10%			Psykodynamik	7,10%
Observation	21,40%	Berøring				Kropsoplevelse	14,30%
Iagttagelse	7,10%	Awareness				Afspænding	7,10%
Autentisk	14,30%					Tonus	
Kropslige/sanselige kompetencer	7,10%					Aurosal	
Sanse						Balance	
Rummelighed						Oplevelse	
Imødekomme						Ressourcer	35,70%
Refleksion	14,30%						
Pædagogiske og didaktiske overvejelser	28,60%						
Arbejde i muskler	7,10%						
Udholdenhed							
Styrke							
Vilje							
Opmærksomhed på grænser	7,10%						
Opmærksomhed							
Formidling	7,10%						
Udgangspunkt i nuet	14,30%						

BILAG 6 RESULTATER FRA FRAVALGT UNDERSØGELSE**1) 4. års studerendes oplevelse af egen fagidentitet:**

Meget stærk	
Stærk	
Middel	66,6 %
Svag	22,2 %
Meget svag	5,6 %
Ved ikke	5,6 %

For at udregne resultaterne i procent, skal vi bruge det samlede antal besvarelser af spørgeskemaerne fra Del 1. For spørgeskema Del 1 har vi talt os frem til 18 besvarelser. For at finde procentsatsen for en kategori, eks. "Middel", tager vi resultater herfra, og dividerer med antallet af besvarelser, og herefter ganger vi med 100. Så ved spørgeskema Del 1 under kategorien "Middel" gælder, $(12/18) * 100 = 66.6 \%$.

Hvilke faktorer styrker:

Kompetencer	72,2 %	Autorisation	33,3 %	Psykomotoriske kolleger	88,9 %	Tværfagligt samarbejde	50 %
Teori	61,1 %	Fagsprog	38,8 %	Supervision	77,7 %	Uddannelsens anerkendelse	61,1 %
Metoder	72,2 %	Journalføring	33,3 %	Få/have et arbejde	66,6 %	Begreber	27,8 %
Evidens	50 %	Praktik	61,1 %	Værdier	50 %	Evt. andet:	5,6 %

Faktorer der svækker

Kompetencer	22,2 %	Autorisation	27,8 %	Psykomotoriske kolleger	0 %	Tværfagligt samarbejde	16,7 %
Teori	61,1 %	Fagsprog	27,8 %	Supervision	0 %	Uddannelsens anerkendelse se 0.)	38,8 %
Metoder	22,2 %	Journalføring	5,6 %	Få/have et arbejde	16,7 %	Begreber (hvad de dækker over?)	33,3 %
Evidens	55,6 %	Praktik	11,1 %	Værdier	5,6 %	Evt. andet:	33,3 %

BILAG 7 ATTEST VEDRØRENDE URETMÆSSIG BRUG AF HJÆLP

Attest vedrørende brug af uretmæssig hjælp

I henhold til Undervisningsministeriets bekendtgørelse om prøver og eksamen § 19, stk. 2 og stk. 6, skal den studerende bekræfte, at den skriftlige besvarelse er udformet uden uretmæssig hjælp, dvs. at den studerende ikke uretmæssigt har anskaffet sig eller ydet hjælp, har udgivet en andens arbejde for sit eget eller anvendt tidligere bedømt arbejde uden henvisning.

Vedrørende nedenstående skriftlig besvarelse

Opgavetype: _____

Opgavens titel: _____

Forfatter(e): _____

Bekræftelse:

Undertegnede studerende bekræfter hermed, at den skriftlige besvarelse er udfærdiget uden uretmæssig hjælp.

Dato og underskrift: _____

Dato og underskrift: _____

BILAG 8 TILLADELSE TIL OFFENTLIGGØRELSE AF BA PÅ CAMPUS RANDERS

**Tilladelse til offentliggørelse af bachelorprojektet på
Campusbiblioteket**

Tilladelse af offentliggørelse af bachelorprojektet jvf. Undervisningsministeriets cirkulære af 16. juli 1973 og bekendtgørelse af lov om ophavsret.

Opgavens titel: _____

Forfatter(e): _____

Tilladelse:

Undertegnede studerende giver hermed tilladelse til, at min/vores bacheloropgave offentliggøres på Campus Randers-biblioteket. Bacheloropgaven vil være tilgængelig i en håndbogssamling.

Dato og underskrift: _____

Dato og underskrift: _____